

Quicksan flora en fauna

Galgedijk te Utrecht

Overvecht Vastgoed

Projectadviseur

Nick Stam MSc

nickstam@habitus.nl

0172-204060

Rapportage

Nick Stam MSc

Documentcode

OVER2023-1-QS-V1

In opdracht van

Overvecht Vastgoed B.V.

Contactpersoon opdrachtgever

mw. G. Muris

Opleverdatum

7 februari 2024

Kwaliteitscontrole

Nick Kroese BSc

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden zijn [hier](#) in te zien. Onze privacyverklaring is [hier](#) te vinden. Een verklaring van onze documentcodes is te vinden op [onze website](#).

Adres: Tolnasingel 3 / 2411 PV / Bodegraven

Kvk-nummer: 78391385 / Btw-nummer: NL861372669B01

www.habitus.nl

INHOUDSOPGAVE

Klik op de titel van een hoofdstuk om direct naar het betreffende hoofdstuk te gaan.

SAMENVATTING	4
1. INLEIDING & ONDERZOEK	5
2. PLANGEBIED & ACTIVITEITEN	7
3. RESULTATEN	8
4. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN	19
5. MAATREGELEN	21
BRONVERMELDING	27

SAMENVATTING

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting van het rapport gegeven. Voor de volledigheid én om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient het gehele rapport gelezen te worden. Zo geeft hoofdstuk 1 belangrijke informatie over de opzet en afbakening van het onderzoek. In hoofdstuk 2 wordt informatie gegeven over de begrenzing van het plangebied en welke activiteiten getoetst zijn. Hoofdstuk 3 geeft nadere informatie over de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. In hoofdstuk 4 wordt de conclusie toegelicht en worden de benodigde nader onderzoeken toegelicht. In hoofdstuk 5 staan de benodigde maatregelen beschreven. Ook de bijlagen zijn onlosmakelijk met de inhoud verbonden, met name Bijlage 4.

Aanleiding

Deze quickscan flora en fauna is uitgevoerd omdat de opdrachtgever voornemens is de volgende activiteiten uit te voeren:

1. De sloop van aanwezige bebouwing en nieuwbouw.
2. Het aanleggen van parkeerterrein.
3. De (gedeeltelijke) kap van bomen en verwijdering van struweel.
4. Het verwijderen van uitheemse (invasieve) vegetatie.
5. Het dempen, verleggen en aanbrengen van oppervlaktewater.
6. Het verwijderen van blader- en composthopen.

Onderzoeksvraag

In dit rapport worden voorgenomen flora-en-fauna-activiteiten en/of Natura 2000-activiteiten getoetst aan de Omgevingswet. De centrale vraag luidt:

Leiden de voorgenomen activiteiten tot schadelijke handelingen op beschermde soorten of gebieden, waardoor deze activiteiten vergunningplichtig zijn onder de Omgevingswet? En welke vervolgstappen dienen genomen te worden voor met de uitvoering gestart kan worden?

Verwachte schadelijke handelingen en functies

In het plangebied zijn de volgende functies en schadelijke handelingen mogelijk:

- vernietiging en verstoring van nesten van vogels zonder jaarrond beschermd nest;
- vernietiging en verstoring van nesten van vogels met jaarrond beschermd nest;
- vernietiging en verstoring van zomer-, winter-, kraam-, en paarverblijfplaatsen van vleermuizen;
- vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren;
- vernietiging van essentieel leefgebied van de heikikker, rugstreeppad, Alpenwatersalamander en de ringslang;
- vernietiging van voortplantings- en winterverblijfplaatsen van de grote vos en teunisbloempijlstaart.

In de omgeving van het plangebied zijn de volgende functies en schadelijke handelingen mogelijk:

- verstoring van nesten van vogels zonder jaarrond beschermd nest door aanwezigheid van mens en materieel.

Conclusie

Soort(groep)/gebied	Maatregel	Onderzoek	Overig/opmerking
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1.1
Vogels met jaarrond beschermd nest	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.1.2
Huismus, boommarter, steenmarter, das, hermelijn, bunzing, wezel, eekhoorn, heikikker, rugstreeppad, Alpenwatersalamander, ringslang, grote vos, teunisbloempijlstaart		x	zie paragraaf 4.2
Vleermuizen	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.1.3

x = maatregel of onderzoek is benodigd, (x) = onderzoek is enkel benodigd als de maatregelen niet uitgevoerd kunnen worden.

1. INLEIDING & ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens ruimtelijke activiteiten te ondernemen. In paragraaf 2.2 is meer informatie opgenomen over deze activiteiten.

De voorgenomen flora-en-fauna-activiteiten en/of Natura 2000-activiteiten kunnen leiden tot schadelijke handelingen onder de Omgevingswet. Om de uitvoerbaarheid van de voorgenomen activiteiten te toetsen, is het nodig om te bepalen of er effecten op beschermde soorten of gebieden kunnen optreden. Dit is een wettelijke verplichting van de initiatiefnemer bij ruimtelijke activiteiten. Dit rapport geeft invulling aan deze verplichting.

1.2 Doel en deelvragen

In deze quickscan voorgenomen flora-en-fauna en/of Natura 2000-activiteit getoetst aan de Omgevingswet. Zo kan bepaald worden of maatregelen nodig zijn en/of nader onderzoek noodzakelijk is. De volgende deelvragen worden beantwoord:

Onderdeel soortbescherming

- *Zijn beschermde soorten onder de Omgevingswet aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten?*
- *Worden schadelijke handelingen verwacht die leiden tot conflicten met de artikelen 11.37 1a, b, d of 11.54 1a en b van het Bal en/of Jaarrond beschermde nesten en/of soorten van de Rode Lijst?*

- *Kunnen negatieve effecten voorkomen worden of wordt nader onderzoek of een vergunning noodzakelijk geacht?*

Onderdeel gebiedsbescherming

- *Zijn er negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden?*
- *Zijn er vervolgstappen nodig voor Natura 2000- of NNN-gebieden?*

1.3 Criteria

Op dit onderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen met een hbo of wo opleiding op ecologisch gebied.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Habitus verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek. Ook heeft iedere vaste medewerker de [ethische gedragscode](#) ondertekend en beloofd hiernaar te handelen.
- Het onderzoek voldoet aan onze eigen proces- en kwaliteitseisen. Bekijk deze [hier](#).
- Dit onderzoek is maximaal drie jaar geldig na de opleverdatum (zie colofon).
- Voor het opsporen, vangen (met toegestane vangmiddelen) of bemachtigen van beschermde dier- of plantensoorten is een [geldige ontheffing](#) aanwezig.

1.4 Methode

De methode bestaat globaal uit een bureau- en veldonderzoek, beoordeling en een toetsing. Daarna volgen de conclusie en aanbevelingen. Een uitgebreide beschrijving van de methode is te vinden op onze [website](#).

De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek zijn niet van invloed op de potentiebepaling. Wel kunnen de weersomstandigheden van invloed zijn op de aangetroffen soorten. De potentiebepaling blijft echter leidend. Omdat de omgeving ook beïnvloed kan worden door de voorgenomen ontwikkeling, wordt deze ook meegenomen in de beoordeling tot zo ver de invloedssfeer van het project reikt.

1.5 Reikwijdte

Onderstaand is beschreven aan welke wetten, artikelen en aan welk beleid de voorgenomen activiteiten worden getoetst in dit rapport. Er wordt niet getoetst aan het onderdeel houtopstanden uit de Ow. Ook toetsen wij niet op stikstofdepositie, maar verstrekken we wel de benodigde informatie om de voorgenomen activiteit te kunnen vervolgen.

1.5.1 Soortbescherming

Er wordt getoetst aan de volgende artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en additioneel rijksbeleid:

- 11.37 Vogelrichtlijn ([soorten](#)) & [jaarrond beschermde nesten](#)
- 11.46 [Habitatrichtlijn\(soorten\)](#)
- 11.54 [Andere soorten](#)
- 11.27 [Specifieke zorgplicht](#).

Ook wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de algemene zorgplicht, zoals geformuleerd in Afdeling 1.3 'Zorg voor de fysieke leefomgeving' ([pdf](#)).

1.5.2 Gebiedsbescherming

Voor gebiedsbescherming wordt getoetst aan de volgende onderdelen van de Omgevingswet:

- Natura 2000-gebieden: afdeling 1.3 (algemene zorgplicht) en artikel 11.6 (specifieke zorgplicht), met uitzondering van stikstofdepositie en aeriuscalculatie: artikel 4.15 en 6.15 uit de Omgevingsregeling.
- Natuurnetwerk Nederland: artikel 7.8 uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en Omgevingsverordening artikel 7.7, 2e lid Bkl.
- Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen: artikel 11.6 en 2.44 lid 5 uit het Bal.

1.5.3 Provinciaal en gemeentelijk beleid

Aan overige beleidsgebieden wordt in principe niet getoetst, tenzij dit specifiek overeengekomen is.

1.5.4 Toetsing

Indien uit de toetsing naar voren komt dat er mogelijk sprake is van een schadelijke handeling, dan is veelal vervolgonderzoek benodigd. Hierbij valt te denken aan een nader onderzoek (soortbescherming), een NNN-toetsing of Voortoets Natura 2000 (gebiedsbescherming). Deze nadere onderzoeken zijn een vervolg op dit onderzoek.

1.6 Verantwoordelijkheid opdrachtgever vs opdrachtnemer

De begrenzing van een plangebied wordt aangeleverd door de opdrachtgever en opgenomen in Bijlage 1. Ook de voorgenomen activiteiten worden zo specifiek mogelijk aangeleverd door de opdrachtgever. Ecologisch adviesbureau Habitus toetst de door de opdrachtgever aangeleverde activiteiten aan de in paragraaf 1.5 opgenomen onderdelen. Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om de (technische) reikwijdte/effecten van de activiteiten zo realistisch mogelijk in te schatten, aangezien Habitus in de planvormingsfase geen kennis heeft van de uitvoeringswijze en aangewezen is op verstrekte informatie door de opdrachtgever. Om actief informatie te verzamelen, om zo een reële inschatting van de opdrachtgever te verkrijgen, wordt een vragenlijst verstuurd via SurveyMonkey. Deze wordt opgenomen in Bijlage 2. De aangeleverde inschatting wordt gebruikt om de reikwijdte van de effecten te bepalen, zoals opgenomen in Tabel 1. Het is de verantwoordelijkheid van Habitus om de inschatting van de opdrachtgever zo nodig te verifiëren om de ecologische effecten te kunnen beoordelen. Bij onbekendheid van de effecten van de werkzaamheden bij de opdrachtgever, wordt in overleg met de opdrachtgever bepaald welke reikwijdte van effecten gehanteerd dient te worden in de toetsing. Zo nodig wordt een worstcase-benadering toegepast. Indien de reikwijdte van een effect in een latere projectfase wijzigt, kan een nieuwe toetsing nodig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever deze wijziging te laten beoordelen door een deskundig ecooloog.

2. PLANGEBIED & ACTIVITEITEN

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Galgedijk 3 te Utrecht en is gelegen in de provincie Utrecht. De begrenzing van het plangebied is weergegeven in Figuur 1. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een tuincentrum, een woonhuis en omliggend groen (o.a. moestuinen, bosschages, intensief beheerd grasland en maïsvelden). Binnen het plangebied bevinden zich meerdere sloten en ander oppervlaktewater. Het tuincentrum is voornamelijk opgebouwd uit glas en de aanliggende parkeerplaats, opslag en uitstalling van producten zijn verhard met asfalt of beton. Het woonhuis heeft gepleisterde muren en een rieten dak. Tevens is binnen het plangebied een bedrijf gevestigd met enkele loodsen en lage gebouwen. De omgeving van het plangebied bestaat uit grasland, sloten, wegen en bebouwing. De herinrichting omvat het gehele plangebied waarbij de woonhuizen in de zuidwestelijke hoek enkel de groenstructuren worden aangepast. Aan de woonhuizen vinden geen werkzaamheden plaats.

Figuur 1: het plangebied is rood omrand en het onderzoeksgebied is blauw omrand (PDOK, 2024).

2.2 Activiteiten en planning

In het plangebied worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. De sloop van aanwezige bebouwing en nieuwbouw.
2. Het aanleggen van parkeerterrein.
3. De (gedeeltelijke) kap van bomen en verwijdering van struweel.
4. Het verwijderen van uitheemse (invasieve) vegetatie.
5. Het dempen, verleggen en aanbrengen van oppervlaktewater.
6. Het verwijderen van blader- en composthopen.

Een kaart met de voorgenomen activiteiten is weergegeven in [Bijlage 1](#).

De door de opdrachtgever aangeleverde informatie is te vinden in [Bijlage 2](#). Op basis van deze informatie is te verwachten dat de storingsfactoren de volgende effecten sorteren op de omgeving:

Tabel 1: storingsfactoren en effecten buiten het plangebied

Verwachte storingsfactor	Effect verwacht buiten het plangebied?
Trilling	Ja
Geluid	Ja
Licht	Ja
Aanwezigheid mens & materieel	Ja
Water onttrekken	Nee

Er zullen mogelijk zand- of gronddepots ontstaan. De precieze planning van de activiteiten is ten tijde van de uitvoering van deze quickscan nog niet bekend.

Plangebied of onderzoeksgebied?

We maken onderscheid tussen het plangebied en het onderzoeksgebied. Het plangebied is het gebied waar de te beoordelen ingrepen plaatsvinden. De effecten van de werkzaamheden kunnen echter verder reiken dan het plangebied, zoals licht, geluid of trilling. Wij houden voor effecten standaard een minimumgrens aan van 25 meter. Deze grens kan echter groter zijn afhankelijk van de verwachte effecten van de werkzaamheden. Het onderzoeksgebied betreft dus het gebied tot waar de effecten kunnen reiken en is vanwege het gehanteerde minimum altijd groter dan het plangebied.

3. RESULTATEN

3.1 Beschermde gebieden

In Europa is een netwerk van [beschermde gebieden](#) opgezet. Dit zijn de zogenoemde Natura 2000-gebieden. In Nederland zijn daarnaast gebieden aangewezen onder het Natuurnetwerk Nederland en als bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen. Deze gebieden zijn beschermd onder de Omgevingswet. In Tabel 2 zijn de afstanden van het plangebied tot de beschermde gebieden benoemd. In Figuur 2 op de volgende pagina, is de ligging van het plangebied weergegeven ten opzichte van de beschermde gebieden en wordt een nadere toelichting gegeven.

Tabel 2: afstanden van het plangebied tot beschermde gebieden

Beschermd gebied	Afstand tot plangebied (in meters)
Natura 2000-gebied*: 'Oostelijke vechtplassen' <i>Dit gebied is gevoelig voor stikstofdepositie.</i>	3.100
Natuurnetwerk Nederland of Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	680 (NNN)

**In paragraaf 3.1.1 is een hyperlink opgenomen naar de effectenindicator (Ministerie van Economische Zaken, 2017). Daar is ook meer informatie opgenomen over habitatsoorten en -typen én (niet-)broedvogelsoorten.*

Binnen het plangebied bevinden zich geen gebieden behorend tot Natura 2000. Alle Natura 2000-gebieden binnen vijf kilometer worden beoordeeld of tot zo ver de verwachte effecten reiken. Binnen het plangebied bevinden zich geen gebieden behorend tot Natuurnetwerk Nederland (NNN) of bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen.

Algemene opmerking

Een grote afstand tussen het plangebied en een beschermd gebied betekent niet dat negatieve effecten per definitie uitgesloten kunnen worden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een negatief effect op een soort die buiten een beschermd gebied verblijft óf van depositie. Ook de onttrekking van grondwater kan effecten veroorzaken op grote afstand.

Toelichting op de afbeelding

Bruine kikker

Figuur 2: ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (PDOK, 2024; provincie Utrecht, 2024).

3.1.1 Effecttoetsing Natura 2000-gebieden

Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied zijn niet aan de orde. Er is geen sprake van een Natura2000-activiteit. In de [effectenindicator](#) Natura 2000-gebieden (Ministerie van Economische Zaken, 2017) is gekozen voor de activiteit 'woningbouw', omdat deze activiteit het best vergelijkbaar is met de ontwikkeling. De effectenindicator geeft aan dat mogelijke effecten worden veroorzaakt door oppervlakteverlies; versnippering; verontreiniging; verdroging; verstoring door geluid, licht en trilling; optische verstoring en verstoring door mechanische effecten. Van deze effecten is in het huidige project geen sprake, aangezien de effecten zeker niet tot het Natura 2000-gebied zullen reiken. Het Natura 2000-gebied ligt daarvoor op een te grote afstand met daarnaast tussenliggende demping van landschap en bebouwing.

Vanwege de aanwezigheid van geschikt biotoop worden in het plangebied geen habitatoorten of (niet-) broedvogelsoorten verwacht. Gezien de afstand en de beschikbare alternatieven worden negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten.

Stikstofregistratiesysteem

Onder de Omgevingswet is er een [stikstofregistratiesysteem](#) in plaats van de nationale Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), deze geeft regels voor woningbouwprojecten en enkele rijkswegen. Het systeem houdt bij hoeveel ruimte er aan stikstofdepositie is voor (nieuwe) projecten zonder dat Natura 2000-gebieden daaronder lijden. Daarnaast kan een gemeentelijk Programma Aanpak Stikstof (PAS) regels bevatten over het verlenen van omgevingsvergunningen. Uit artikel 7.19a Bbl volgt dat degene die bouwwerkzaamheden uitvoert of laat uitvoeren, maatregelen dient te nemen om de stikstofuitstoot te beperken. De gemeente beoordeelt of de genomen maatregelen afdoende zijn of dat er een effect ontstaat op N2K-gebied.

3.1.2 Effecttoetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Negatieve effecten worden uitgesloten. In provincie Utrecht is sprake van externe werking. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 680 meter. Er vindt geen ruimtebeslag plaats op een NNN-gebied. De werkzaamheden zullen gezien de afstand niet leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

3.1.3 Effecttoetsing bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen

Negatieve effecten worden uitgesloten. Binnen het plangebied zijn geen bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen aanwezig.

Toelichting op de afbeelding

Oppervlaktewater en bosschages aanwezig binnen het plangebied

3.2 Beschermde soorten

Als de voorgenomen activiteiten mogelijk gevolgen hebben voor van nature in het wild levende planten of dieren, is er sprake van een flora-en-fauna-activiteit. In onderstaande paragrafen worden de mogelijke gevolgen voor beschermde soorten (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en nationale soorten) en hun leefgebieden in kaart gebracht. In [paragraaf 3.4](#) is de specifieke zorgplicht uitgewerkt voor soorten van de Rode Lijsten en trekvogels.

3.2.1 Deskundigheid

Het bureau-onderzoek is uitgevoerd op 4 oktober 2023 voorafgaand aan het veldbezoek. Het veldbezoek is uitgevoerd op 5 oktober en 12 december 2023. Ten tijde van het veldbezoek van 12 december 2023 is specifiek gezocht naar nesten en boomholten. Het veld- en het bureau-onderzoek zijn verricht door een deskundig ecoloog, namelijk Nick Stam MSc. Op onze [website](#) zijn alle cv's opgenomen van onze collega's om deze deskundigheid aantoonbaar te maken.

3.2.2 Volledigheid

Het plangebied kon niet geheel geïnspecteerd worden. De woonhuizen gelegen in het zuidwestelijke deel van het plangebied konden, gezien deze geen deel uitmaken van het complex, enkel van een afstand worden geïnspecteerd. Dit heeft echter geen effect gehad op de effectbeoordeling. De woonhuizen worden niet aangetast ten tijde van de herinrichting. Alle relevante biotopen voor beschermde soorten zijn beoordeeld.

Tevens konden aangetroffen boomholtes vanwege de hoogte (>4 meter) niet veilig geïnspecteerd worden met een ladder en endoscoop.

3.2.3 Aanwezige en verwachte soorten

In Tabel 3 op de volgende pagina is te zien welke beschermde soorten (mogelijk) in het plangebied voorkomen en welke functies er verwacht worden. Ook is weergegeven welke ecologische risico's deze (mogelijke) flora- en fauna-activiteit met zich meebrengt met betrekking tot de Omgevingswet. De soorten genoemd in de tabel worden zowel op basis van het bureau- als veldonderzoek verwacht. Een overzicht van de soorten die uit het bureau-onderzoek komen, zijn te zien in [Bijlage 3](#). Soorten die op basis van het veldbezoek zijn uitgesloten of soorten waarop geen schadelijke handeling wordt verwacht, zijn te vinden in [Bijlage 4](#).

Tabel 3: relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie **Figuur 3** voor een kaart met het plangebied, geschikte biotopen en relevante waarnemingen.

Resultaten			Toetsing aan de Ow	
Te verwachten soort op basis van bureau- en veldonderzoek	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Activiteit ¹	Kans op schadelijke handeling Ow ²
Vogels zonder jaar rond beschermd nest Inclusief cat. 5-soorten zonder zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming.	n	Schadelijke handelingen op vogels zonder jaar rond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten. In het plangebied kunnen vogels zonder jaar rond beschermd nest tot broeden komen. De volgende biotopen zijn daarvoor geschikt: water; bos; struweel; grasland; verharding (incl. bebouwing) en uitheemse beplanting (zie Figuur 3). Zolang een nest in gebruik is mag het niet vernietigd worden. Ook verstoring van een nest is niet toegestaan. <ul style="list-style-type: none">• Er zijn geen vogels met nestindicerend gedrag aangetroffen binnen het plangebied tijdens het veldbezoek. Echter, het veldbezoek is uitgevoerd buiten het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten. Ook is het te verwachten dat vogels zonder jaar rond beschermd nest zich binnen drie jaar (houdbaarheid quickscan) vestigen in of rond het plangebied.• Er zijn geen nesten aangetroffen van de categorie 5-soort met een 'matig gunstige staat van instandhouding', zoals blauwe reiger.• Sommige soorten, zoals de houtduif, kunnen vrijwel het gehele jaar broeden in bomen en bosschages en daar dient rekening mee gehouden te worden. Zie paragraaf 5.1.1 voor de te nemen maatregelen.	1 t/m 5	Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d, Bal en/of Artikel 11.27, Bal
Vogels met jaar rond beschermd nest	n	Schadelijke handelingen op vogels met jaar rond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten. In het plangebied kunnen vogels zonder jaar rond beschermd nest tot broeden komen. Binnen het plangebied zijn meerdere nesten aangetroffen welke mogelijk nesten van vogels met jaar rond beschermde nesten betreffen. Soorten welke tot broeden kunnen komen binnen het plangebied betreffen de boomvalk en de ransuil. Beide soorten broeden in oude nesten van de zwarte kraai en de ekster. Ransuilen gebruiken daarnaast naaldbomen, en andere bomen met veel dekking, om te roesten in de winterperiode. In het plangebied zijn naald- of groenblijvende bomen aanwezig die geschikt zijn als roestplaats. Bij verwijdering of verstoring van deze locaties kunnen schadelijke handelingen niet uitgesloten worden. Voor de soort is in en rond het plangebied geschikt leef- en jachtgebied aanwezig, zoals agrarisch gebied, wegbermen en open terrein. Er vinden geen werkzaamheden plaats die het leefgebied van de ransuil aantasten. Bovendien zijn er gelijkwaardige alternatieven aanwezig in de omgeving. De activiteiten zullen niet leiden tot verstoring van de betreffende functie.	1 t/m 5	Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d, Bal en/of Artikel 11.27, Bal
Huismus	n, fl	Nesten en essentiële functionele leefomgeving: schadelijke handelingen kunnen niet worden uitgesloten. De locaties waar de huismus tot broeden kan komen worden ten tijde van de werkzaamheden niet aangetast. Het betreft hierbij de woonhuizen gelegen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied. Er zijn echter elementen aanwezig in het plangebied die onderdeel uit kunnen maken van de essentiële functionele leefomgeving van huismus. Namelijk (wintergroen) struweel/hagen (schuilplaats) en jonge bomen (hop-over). Deze zijn gelegen nabij (binnen 100 meter) van de mogelijke nestplaatsen en worden (mogelijk) aangetast ten tijde van de werkzaamheden. Er is sprake van verstoring als de activiteiten tot gevolg hebben dat de betreffende functie niet of minder goed vervuld kan worden, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van mens en materieel. Gelijkwaardig alternatief is onvoldoende aanwezig. Daarnaast zijn er waarnemingen bekend van huismussen op of rond de projectlocatie (binnen 1.000 meter), waardoor vestiging op korte termijn (binnen de houdbaarheid van dit rapport) niet uitgesloten kan worden.	1 t/m 5	Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d, Bal en Vogel met een jaar rond beschermd nest

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

Legenda

In deze tabel staan enkel de soorten waarvoor een schadelijke handeling verwacht wordt óf niet uitgesloten kan worden. Hier hebben we voor gekozen om de leesbaarheid van het rapport te vergroten. De soorten waarvoor geen effect wordt verwacht, zijn opgenomen in **Bijlage 4**. Daar is een nadere onderbouwing te vinden over waarom een soort of beschermde functie is uitgesloten.

Verblijfplaatsen

n = nest (vogels)

Tabel 3 (vervolg): relevante resultaten bureau- en veldonderzoek. Zie **Figuur 3** voor een kaart met het plangebied, geschikte biotopen en relevante waarnemingen.

Resultaten			Toetsing aan de Ow	
Te verwachten soort op basis van bureau- en veldonderzoek	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Activiteit ¹	Kans op schadelijke handeling Ow ²
Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, Brandt's vleermuis, franjesaart	z, w, p, k	<p>Verblijfplaatsen: er worden mogelijk holtebomen en/of bomen begroeid met klimop gekapt waarbij potentiële verblijfplaatsen vernietigd kunnen worden. Tevens vinden werkzaamheden nabij deze locaties plaats waardoor vleermuizen verstoord kunnen worden door verlichting wanneer potentiële invliegopeningen worden verlicht. Bovendien kunnen trillingen die tijdens de werkzaamheden ontstaan voor verstoring zorgen. Schadelijke handelingen op zomer-, paar- winter en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen kunnen daarom niet worden uitgesloten.</p> <p>Schadelijke handelingen op een massawinterverblijf van gewone dwergvleermuis kunnen uitgesloten worden. Dit type verblijfplaats vereist omvangrijke, robuuste bebouwing, diepe spleetvormige ruimten met temperatuurgradient en diverse microklimaten, zoals in spouwmuren, dilatatievoegen en/of holle vloerelementen. Het is belangrijk dat er voldoende invliegopeningen zijn. Deze kenmerken zijn niet aanwezig in het plangebied. De werkzaamheden zullen daarom niet leiden tot de vernietiging van een eventuele massawinterverblijfplaats.</p> <p>Essentiële vliegroute: schadelijke handelingen op een essentiële vliegroute kunnen worden uitgesloten. Binnen het plangebied worden geen lijnvormige elementen (bomenrijen en/of watergangen) aangetast welke kunnen fungeren als essentiële vliegroute. Tevens zijn voldoende alternatieven aanwezig in de omgeving.</p> <p>Essentieel foerageergebied: schadelijke handelingen op een essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten. Er is een groot oppervlak aan houtige beplanting en open water aanwezig in het plangebied, wat mogelijk foerageergebied is. Er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving. Dit alternatieve foerageergebied ligt op vergelijkbare afstand van de mogelijke verblijfplaatsen én is van vergelijkbare kwaliteit.</p>	3	<p>Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d, Bal</p> <p>HR-soorten</p>
Boom- en steenmarter	r, lg	<p>Rust- of verblijfplaatsen: schadelijke handelingen op rust- en verblijfplaatsen van de boom- en steenmarter kunnen niet worden uitgesloten. Er is geschikt biotoop aanwezig, zoals boomholtes, takkenhopen en dichte struwelen. Tijdens de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen vernietigd worden.</p> <p>Essentieel leefgebied: schadelijke handelingen op het essentiële leefgebied van de boom- en steenmarter kunnen worden uitgesloten. Er zijn elementen aanwezig zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen waar de soorten naar voedsel zoeken. Het leefgebied zal tijdens de werkzaamheden (deels) vernietigd worden. Er is echter voldoende alternatief leefgebied aanwezig in of nabij het plangebied op dezelfde afstand van de verblijfplaatsen én van dezelfde kwaliteit.</p>	3	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Das	r, lg	Er zijn geen sporen aangetroffen, zoals burchten, haren of prenten, waaruit mogelijke aanwezigheid blijkt. Wel zijn waarnemingen bekend van de das binnen het plangebied. Het plangebied kan essentieel leefgebied van de das betreffen welke ten tijde van de werkzaamheden (deels) wordt aangetast of verwijderd. Het gaat hierbij ook om de maisvelden waar dassen graag foerageren.	3, 4	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Eekhoorn	r, lg	Er zijn mogelijke eekhoornnesten (bolvormige nesten) waargenomen binnen het plangebied. Ook zijn er geschikte boomholtes en spechtengaten aangetroffen die in gebruik zijn of gebruikt kunnen worden door de eekhoorn.	3	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

Verblijfplaatsen

k = kraamverblijfplaats
z = zomerverblijfplaats
p = paarverblijfplaats
w = winterverblijfplaats
r = rust- of verblijfplaats

Overige functies

lg = essentieel leefgebied

Resultaten			Toetsing aan de Ow	
Te verwachten soort op basis van bureau- en veldonderzoek	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Activiteit ¹	Kans op schadelijke handeling Ow ²
Kleine marterachtigen*	r, lg	<p>Bunzing Er is geschikt biotoop aanwezig zoals terreinen met een afwisseling van sloten en greppels, weilanden, akkers, houtwallen en bosschages. Er zijn geschikte verblijfplaatsen, zoals takkenhopen, holle bomen en boomwortels, aangetroffen binnen het plangebied.</p> <p>Hermelijn De hermelijn kan in verscheidene terreinen voorkomen, zoals in kleinschalig cultuurlandschap met een afwisseling van bijvoorbeeld graslanden en houtwallen. De hermelijn lijkt een voorkeur te hebben voor terreinen met wateren of hoge grondwaterstand, zoals in beekdalen, rivieruiterwaarden en veen(weide)gebieden. De aanwezigheid van dekking is essentieel, dit zijn veelal lijnvormige elementen, maar ook hoog gras kan volstaan. Akkers en open velden worden gemedend. Er zijn geschikte verblijfplaatsen, zoals takkenhopen, aanwezig binnen het plangebied.</p> <p>Wezel Wezels kunnen in verscheidene landschappen (macrohabitats) worden aangetroffen, waarin de voorkeur uitgaat naar structuurrijke en/of geen accidenteerde terreinen met een afwisseling van bos en veld. Daarin wordt een combinatie van min of meer dichte structuren zoals ruigten, hoog gras- of rietland, bosjes en/of houtwallen betrokken (het microhabitat). De aanwezigheid van dekking is essentieel, dit zijn veelal lijnvormige elementen, maar ook hoog gras kan volstaan. Wezels kunnen ook voorkomen nabij gebouwen. Akkers en open velden worden gemedend. Er zijn geschikte verblijfplaatsen aanwezig binnen het plangebied, zoals takkenhopen, oude hopen van muizen, ratten en konijnen.</p>	3	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Ringslang	w, lg, v	Er is geschikt leef- of voortplantingsbiotoop van de ringslang aanwezig. Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van de ringslang. Meer dan andere reptielen komt de ringslang voor in een bebouwde omgeving/nabij infrastructuur en het agrarisch gebied. Verder zijn voortplantingsplaatsen (broeihopen) aanwezig zoals bladhoppen, rottende boomstronken of composthopen aanwezig. Overwinteringsplaatsen zijn bijvoorbeeld: hol onder een boom of in de grond, in mest- of composthopen of onder bladafval, takken of braamstruiken.	6	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Heikikker	w, lg, v	Er is geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig in de vorm van ondiep, stilstaand, voedselarm water met oevervegetatie. De heikikker heeft de voorkeur voor ondiep water (sloten, vennen, poelen) op hoog- en laagveen. Verder zijn er geschikte zomerverblijfplaatsen aanwezig binnen 300 meter van geschikt voortplantingswater waar de heikikker tijdens de actieve fase verblijft, zoals veengebieden. Ook is geschikt overwinteringsbiotoop aanwezig in de vorm van vorstvrije plekken op het land, zoals (afgetrapte) slootkanten of bosschages in de nabijheid (500 tot 1.200 meter) van zomer- of voortplantingsbiotoop.	5	Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d, Bal HR-soorten

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

*De vrijstelling van kleine marterachtigen komt in september 2024 in Utrecht te vervallen. Daarom zijn de soorten meegenomen in de beoordeling.

Verblijfplaatsen

v = voortplantingsplaats

w = winterverblijfplaats

r = rust- of verblijfplaats

Overig en omgeving

lg = essentieel leefgebied

Resultaten			Toetsing aan de Ow	
Te verwachten soort op basis van bureau- en veldonderzoek	Te verwachten functies	Onderbouwing en locatie(s) in het plangebied	Activiteit ¹	Kans op schadelijke handeling Ow ²
Rugstreeppad	v, z, w	<p>Schadelijke handelingen op rugstreeppad kunnen <u>niet</u> worden uitgesloten. Aanwezigheid wordt <u>niet</u> uitgesloten. Er wordt voldaan aan alle onderstaande voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> er is een geschikte combinatie van biotopen aanwezig (zomer-, voortplantings- én winterverblijfplaatsen) in of binnen maximaal 1000 meter van het plangebied; er is binnen 1000 meter geschikt landbiotoop aanwezig, zoals onbeschaduwde, schaarsbegroeide terreinen; er is recente aanwezigheid van rugstreeppad aangetoond binnen één kilometer van het plangebied, in de afgelopen drie jaar (bron: Kennisdocument rugstreeppad). <p>Vestiging kan <u>wel</u> plaatsvinden, omdat voldaan wordt aan alle onderstaande voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> absolute barrières zijn afwezig tussen de bekende waarnemingen op maximaal 5 kilometer en het plangebied, zoals snelwegen, drukke rijkswegen en (hoge) steile kades van dokken; er zijn waarnemingen bekend binnen vijf kilometer van het plangebied in de afgelopen drie jaar; er is een geschikte combinatie van biotopen aanwezig in of binnen 1000 meter van het plangebied óf deze kan ontstaan tijdens de werkzaamheden. <p>Voortplantingsbiotoop: (tijdelijke) ondiepe wateren, die snel opwarmen, zoals vegetatiearme wateren, karrensporen, recent geschoonde sloten of ondiepe slootjes.</p> <p>Terrestrisch biotoop: (teelt)akkers, zandafgravingen, laagblijvend grasland in veenweidegebied.</p> <p>Zomerverblijfplaatsen: kassen, muizen- of konijnenholen, materialen (bijvoorbeeld pallets, houtstapels, steenhopen en tegels).</p> <p>Winterverblijfplaatsen: (vorstvrije) hopen vergraafbaar zand, op boerderijerven, bosschages/struwelen boven het grondwater.</p>	5	<p>Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d, Bal</p> <p>HR-soorten</p>
Alpenwatersalamander	v, z, w	Er is geschikt biotoop aanwezig, namelijk tuinvijvers in de buurt van bos of houtwallen. Als schuilplaatsen worden allerlei vochtige plekken gebruikt. De dieren worden onder hout, stenen, mos en afval aangetroffen. Alpenwatersalamanders overwinteren voornamelijk op vorstvrije plaatsen op het land, zoals holten, houtwallen, overhoekjes, houtstapels, stenen, afvalhopen, kelders, groeven en (vleermuis)bunkers. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven.	5	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Grote vos	v, w	Er is geschikt biotoop aanwezig namelijk: open, vochtige, vrij voedselrijke bossen of parken. Grote vrijstaande iepen oefenen een grote aantrekkingskracht uit op deze vlinder, deze zijn niet aanwezig. Wel aanwezige waardbomen zijn: zoete kers, wilgensoorten (Salix spec.) en populieren. De eitjes worden afgezet op de bovenste takken van hoge, vrijstaande bomen. Ook zijn nectarplanten en geschikte plaatsen (koel, donker) aanwezig om te overwinteren, zoals holle bomen, houtstapels of houten schuurtjes aanwezig.	3	Artikel 11.54, lid 1a en 1b, Bal
Teunisbloempijlstaart	v, w	Binnen het plangebied zijn geschikte waardplanten aanwezig, namelijk de teunisbloem spec. en het harig wilgenroosje. Er is een strooisellaag aanwezig waarin de soort als pop kan overwinteren. Tevens is geschikt biotoop aanwezig namelijk open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen.	3	<p>Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d, Bal</p> <p>HR-soorten</p>

¹ Zoals omschreven in paragraaf 2.2.

² De beschermingsregimes zijn [hier](#) toegelicht.

Verblijfplaatsen

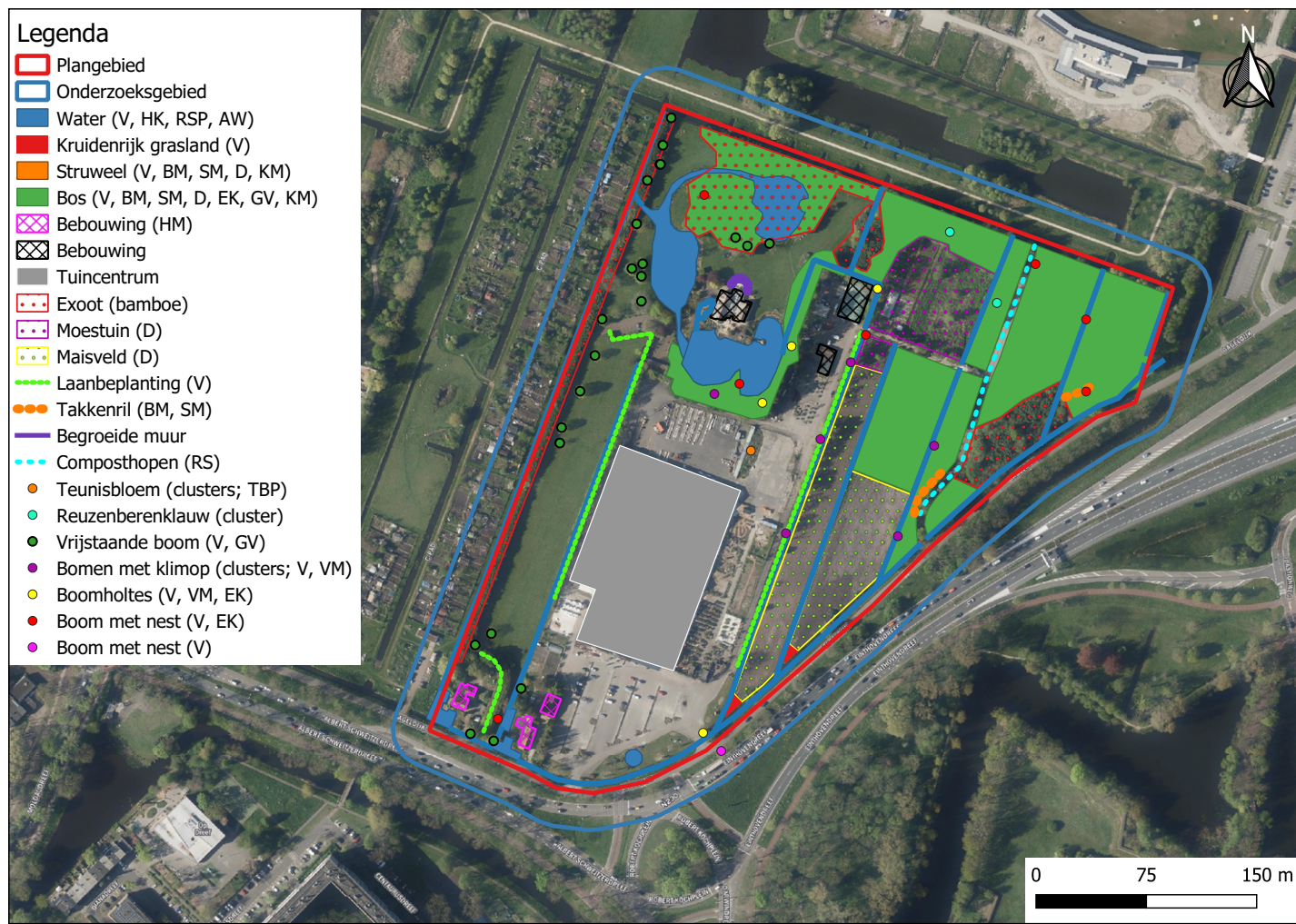
v = voortplantingsplaats

z = zomerverblijfplaats

w = winterverblijfplaats

Overig en omgeving

lg = essentieel leefgebied

Figuur 3: kaart met weergave van relevante waarnemingen en biotopen van beschermde soorten (PDOK, 2024). Zie Tabel 3 voor de effectbeoordeling

Vogels zonder jaarrond beschermd nest
 In de ingetekende biotopen kunnen diverse vogels aanwezig zijn en een nest hebben. In gebouwen kunnen soorten als Turkse tortel, kauw en spreeuw broeden. In bomen/bos gaat het bijvoorbeeld om houtduif, ekster en zwarte kraai. In het water kan meerkooit tot broeden komen. In het struweel zijn soorten mogelijk zoals merel, roodborst en winterkoning.

Gebruikte afkortingen: V=vogels zonder jaarrond beschermd nest, VM=vleermuizen, HM=huismus, HK=heikikker, RSP=rugstreeppad, AW=Alpenwatersalamander, BM=steenmarter, SM=boommarter, EK=EEKHOORN, D=das, RS=ringslang, GV=grote vos. TBP=teunisbloempijlstaart, KM=kleine marterachtigen.

3.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit of het nalaten ervan nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht om deze gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken danwel de activiteit achterwege te laten. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

De algemene zorgplicht is in principe altijd van toepassing, tenzij een specifieke zorgplicht is opgenomen voor een bepaalde activiteit in de Ow (artikel 1.8), zie paragraaf 3.4 voor de specifieke zorgplicht. De zorgplichten zijn niet vergunningsplichtig. Hieronder is opgenomen welke soorten aanwezig (kunnen) zijn in het plangebied.

3.3.1 Planten

De volgende inheemse of hier van nature voorkomende plantensoorten zijn aangetroffen in het plangebied: harig wilgenroosje, kikkerbeet, riet, Spaanse aak, katwilg, grauwe wilg, wilg spec., gewone esdoorn, zomereik, laurierkers, es, cipres spec., klimop, populier spec., ruwe berk, zwarte els, witte els, witte paardenkastanje, hazelaar, okkernoot, conifeer, plataan, taxus, beuk en grauwe abeel. De lijst is een indicatie en geen uitputtende lijst van de aanwezige soorten.

3.3.2 Dieren

De volgende inheemse of hier van nature voorkomende diersoorten zijn aangetroffen in het plangebied: zwarte kraai, ekster, blauwe reiger, koolmees, zwarte roodstaart, winterkoning, roodborst, vink, merel en de bruine kikker. De volgende soorten zijn daarnaast vermoedelijk aanwezig, gezien de aanwezige biotopen: gewone bosmuis, huisspitsmuis en groene kikker.

3.4 Specifieke zorgplicht

De specifieke zorgplichten staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het Besluit bouwactiviteiten leefomgeving (Bbl) genoemd en kennen een specifiekere reikwijdte dan de algemene zorgplicht. De specifieke zorgplicht geldt naast soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationale soorten, ook voor trekvogels en soorten die opgenomen zijn op de Rode Lijsten en hun leefgebieden. Hieronder wordt beoordeeld of een specifieke zorgplicht van toepassing is.

3.4.1 Bureau-onderzoek

In deze paragraaf worden de gevolgen beoordeeld van de voorgenomen activiteiten op trekvogels en de soorten van de Rode Lijsten. In [Paragraaf 3.2](#) of [Bijlage 4](#) zijn de beschermde soorten (inclusief broedvogels) reeds beoordeeld. Binnen de beschermde soorten en de Rode Lijsten bestaat enige overlap. Daarom worden in deze paragraaf de amfibieën en reptielen niet behandeld. Voor zoogdieren is geen sprake van overlap voor enkel de zwarte rat. Het voorkomen van deze soort wordt niet verwacht. Voor deze soortgroepen wordt verwezen naar [Paragraaf 3.2](#) of [Bijlage 4](#). In het plangebied en de directe omgeving (50 meter) zijn bekende waarnemingen van de afgelopen 10 jaar opgevraagd van soorten van de Rode Lijsten. De resultaten van het bureau-onderzoek zijn weergegeven in [Bijlage 3B](#).

3.4.2 Beoordeling Rode Lijst-soorten

Tijdens het veldbezoek is beoordeeld of de soorten die uit de bureaustudie naar voren komen, ook aanwezig zijn of verwacht worden in het plangebied. De soorten die in het plangebied verwacht worden én waar nadelige gevolgen op de 'staat van Instandhouding' (Svi) niet uitgesloten kunnen worden, zijn beschreven in deze paragraaf. Zie [Figuur 4](#) voor de relevante ecotopen en waarnemingen.

Dagvlinders

Binnen het plangebied kunnen dagvlinders voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat hierbij om het bruin blauwtje. De soort komt voor in verscheidene typen kruidenrijk- en schraal grasland. De soort heeft hierbij een voorkeur voor gebieden met een afwisseling in open grond en begroeide plaatsen. Binnen het plangebied zijn deze biotopen aanwezig. Het gaat hierbij om de ruigten ten zuiden van de maisvelden en de grasstroken nabij de moestuin. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vissen

In de wateren binnen het plangebied kunnen vissen voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat hier om de kleine modderkruiper, bittervoorn en kroeskarper. De kleine modderkruiper komt voor in stilstaand tot langzaam stromend en ondiep water. In het water dient een rijke plantenbegroeiing aanwezig te zijn en de bodem moet zandig zijn of bedekt zijn met een dunne sliblaag. Binnen het plangebied zijn rondom het woonhuis ten noorden van het tuincentrum dergelijke wateren aanwezig. De bittervoorn komt voor in stilstaand tot langzaam stromend water met een plantenrijke oever. Binnen het plangebied zijn rondom het woonhuis ten noorden van het tuincentrum dergelijke wateren aanwezig. Ook meerdere sloten binnen het plangebied zijn geschikt voor de soort. De kroeskarper komt voor in kleinere stilstaande en plantenrijke wateren. Binnen het plangebied zijn rondom het woonhuis ten noorden van het tuincentrum dergelijke wateren aanwezig. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vogels

Het plangebied kent belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats die belangrijk zijn voor specifieke soorten. Deze soorten zijn reeds beschreven in [Paragraaf 3.2](#) of [Bijlage 4](#). Binnen het plangebied is geen belangrijke functie voor trekvogels aanwezig, zoals duingebied, grotere open waterplassen (wintergasten) of agrarische gebieden (ganzenfoerageergebieden).

Bijen

Binnen het plangebied kunnen bijen voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat hier om de blauwe metselbij, blauwzwarte houtbij en de tuinbladsnijder. De blauwe metselbij is een soort welke in stedelijk gebied voor kan komen. De soort nestelt in bestaande en bovengrondse holtes. Hierbij kan worden gedacht aan de stengels van planten (zoals bamboe en riet), oude muren en kevervraatgangen in hout. De soort heeft als drachtplanten een voorkeur voor vlinderbloemigen en lipbloemigen. Ook de blauwzwarte houtbij komt voor in stedelijk gebied en nestelt in dood hout. De tuinbladsnijder is een soort die vaak in tuinen wordt aangetroffen. De soort nestelt in allerlei holtes. Hierbij kan gedacht worden aan holtes in bomen, muren, holle stengels en nestblokken. Sporadisch worden nesten gemaakt in de bodem. De soort heeft geen voorkeur voor drachtplanten en kan worden aangetroffen op verscheidene inheemse en gekweekte bloemen. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Korstmossen

Binnen het plangebied kunnen korstmossen voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het betreft de lindeschildmos. De soort groeit op oudere en vrijstaande loofbomen welke goed zijn belicht. Bomen waarop de soort vaak wordt aangetroffen zijn esdoorn spec., es en linde spec. Binnen het plangebied zijn vrijstaande lindebomen aanwezig welke geschikt zijn als groeiplaats. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Mossen

Binnen het plangebied kunnen mossen voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat om het glanzend maanmos. Glanzend maanmos komt voor in een breed scala aan milieus. De soort komt voor in hoog- en laagveen als ook op zandige bodems en groeit zowel op de grond als op rottend hout. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Vaatplanten

Binnen het plangebied kunnen planten voorkomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat hierbij om bilzekruid, brede waterpest, oosterse morgenster en valse kamille. Bilzekruid groeit op zonnige, open plaatsen in bijvoorbeeld ruigten en ruderaal plaatsen. De grond dient droog en matig tot zeer voedselrijk te zijn. Brede waterpest groeit in helder, ondiep, stilstaand of rustig stromend, matig voedselrijk tot voedselrijk water. De soort kan onder andere voorkomen in vijvers en brede sloten. Oosterse morgenster groeit op zonnige, iets open tot grazige plaatsen op vochtige en voedselrijke grond. Valse kamille groeit op zonnige en open plaatsen met een matig voedselrijke bodem. De soort wordt onder andere aangetroffen op akkers, braakliggende en omgewerkte grond en in bermen. Het verwijderen van de groeiplaatsen kan afbreuk doen aan de stand van instandhouding van de voorkomende soorten.

Weekdieren

Binnen het plangebied kan een weekdier voorkomen welke is opgenomen in de Rode Lijst. Het gaat hier om de lichte aardslak. De soort komt voornamelijk voor in gebieden met menselijke bewoning. De soort wordt aangetroffen in vochtige ruimtes als kelders, keukens en in tuinen onder stenen of houtblokken. Binnen het plangebied is dergelijk leefgebied aanwezig rondom de woonhuizen en houtstapels. Nadelige effecten op de staat van instandhouding veroorzaakt door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

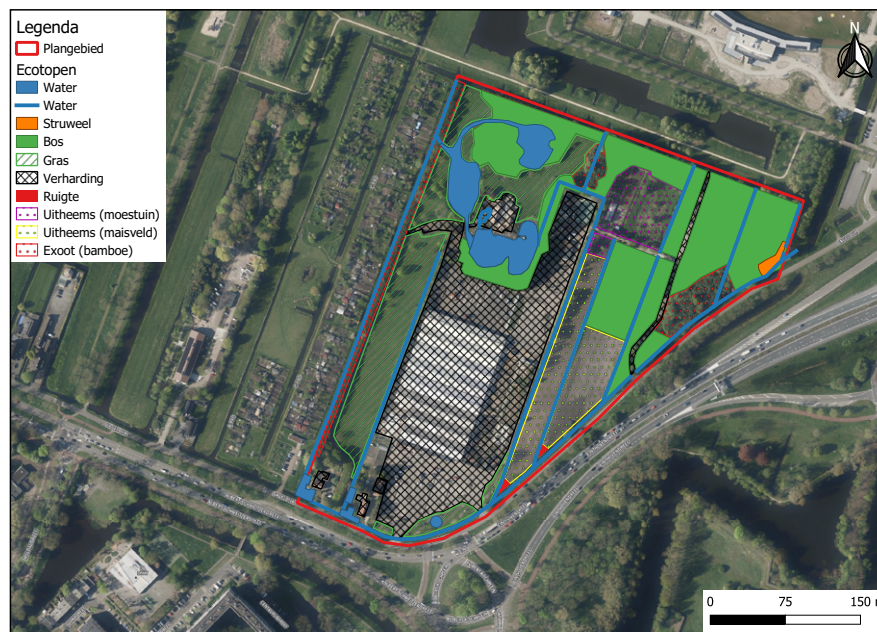
Overige soortgroepen

Binnen het plangebied wordt het voorkomen van libellen, haften, kokerjuffers, platwormen, sprinkhanen, krekels en steenvliegen welke staan op de Rode Lijst uitgesloten.

3.5 Invasieve exoten

Er zijn invasieve exoten aangetroffen in het plan- en onderzoeksgebied. Nabij de sloten zijn veel overblijfselen van de rode Amerikaanse rivierkreeft aangetroffen. Binnen het plangebied zijn tevens groeiplaatsen van de reuzenberenklauw aangetroffen.

De Unielijst (NVWA, 2023) wordt gehanteerd om te bepalen of een exoot invasief is. Aanvullend wordt tijdens een veldbezoek de aanwezigheid van Aziatische duizendknopen bepaald. Omdat tijdens een veldbezoek niet altijd de bovengrondse delen zichtbaar zijn (bijvoorbeeld in de winter), volstaat de inventarisatie niet als bewijs dat invasieve exoten (inclusief Aziatisch duizendknopen) afwezig zijn. De provincies zijn verantwoordelijk voor de bestrijding en beheersing van invasieve exoten, zoals opgenomen in bijlage VC van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Figuur 4: kaart met weergave van relevante waarnemingen en ecotopen van soorten van de Rode Lijst (PDOK, 2024).

4. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

4.1 Conclusie

De conclusie geeft antwoord op de deelvragen uit [paragraaf 1.2](#) en is opgedeeld in soort- en gebiedsbescherming. In tabel 5 is de conclusie samengevat.

4.1.1 Soortbescherming

De voorgenomen activiteit leidt naar verwachting tot schadelijke handelingen op beschermde soorten uit de Omgevingswet. Er kunnen namelijk (direct) negatieve effecten optreden op: nesten van huismus en 'vogels met en zonder jaarrond beschermd nest', verblijfplaatsen van vleermuizen, rust-, verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de boom-, steenmarter, das en eekhoorn, leef- en voortplantingsbiotoop van de ringslang, heikikker en de rugstreeppad en op het leefbiotoop van de grote vos en de teunisbloempijlstaart. Bovenstaande soorten kunnen zich ook in de toekomst vestigen, waardoor een schadelijke handeling kan ontstaan.

4.1.2 Gebiedsbescherming

De voorgenomen activiteiten leidt niet/tot schadelijke handelingen op beschermde NNN- en Natura 2000-gebieden uit de Omgevingswet.

Tabel 4: samenvatting conclusie

Soort(groep)/gebied	Maatregel	Onderzoek	Overig/opmerking
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	x		zie paragraaf 5.1.1
Vogels met jaarrond beschermd nest	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.1.2
Huisumus, boommarter, steenmarter, das, hermelijn, bunzing, wezel, eekhoorn, heikikker, rugstreeppad, alpenwatersalamander, ringslang, grote vos, teunisbloempijlstaart		x	zie paragraaf 4.2
Vleermuizen	x	x	zie paragraaf 4.2 en 5.1.3

x = maatregel of onderzoek is benodigd, (x) = onderzoek is enkel benodigd als de maatregelen niet uitgevoerd kunnen worden.

Zie paragraaf 5.1 voor informatie over hoe om te gaan met soorten waarvoor geen onderzoek benodigd is, maar waarvoor wel maatregelen benodigd zijn.

Algemene opmerking:

In 4.1 is de conclusie weergegeven. Voor de volledigheid én om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient het gehele rapport gelezen te worden. Zo geeft hoofdstuk 1 belangrijke informatie over de opzet en afbakening van het onderzoek. In hoofdstuk 2 wordt informatie gegeven over de begrenzing van het plangebied en welke activiteiten getoetst zijn. Hoofdstuk 3 geeft nadere informatie over de aanwezigheid van soorten en gebieden. Ook de bijlagen zijn onlosmakelijk met de inhoud verbonden, met name Bijlage 4.

4.2 Nader onderzoek is nodig voor de volgende soorten en gebieden

Voor iedere soort en gebied waarvoor (mogelijk) sprake is van een schadelijke handeling, wordt hieronder de vervolgstap beschreven, die nodig is wanneer concrete ingrepen worden voorbereid.

- **Vogels met jaarrond beschermd nest:** Binnen het plangebied zijn meerdere nesten aangetroffen welke mogelijk jaarrond beschermde nesten betreffen. Gezien niet vastgesteld kan worden welke soort gebruikt maakt van de nesten is een broedvogelinspectie benodigd in het broedseizoen. Op basis van de broedvogelinspectie kan nader soortgericht onderzoek volgen. Dit onderzoek is niet benodigd indien gewerkt wordt via de maatregel als beschreven in paragraaf 5.1.2.
- **Vleermuizen:** zie [Tabel 3](#) voor de soorten en functies. Dit onderzoek dient globaal plaats te vinden tussen half mei en half oktober volgens het Vleermuisprotocol 2021. Er zijn onder andere veldbezoeken benodigd in het voorjaar en najaar. Onderzoek naar [vliegroutes/gebouwen in de omgeving](#) is niet benodigd, indien voldaan wordt aan de maatregelen in paragraaf 5.1.2.
- **Huisumus:** nesten en essentiële functionele leefomgeving. Dit onderzoek dient bij voorkeur plaats te vinden door het uitvoeren van twee veldbezoeken in de ochtend tussen 1 april en 15 mei. Het onderzoek naar essentiële functionele leefomgeving kan gecombineerd worden met nestonderzoek. Hierbij dienen alle essentiële elementen voor huismus (zowel zomer- als winterbiotoop) bepaald te worden op basis van expert judgement tot 200 meter. Om de reële kans op vestiging te bepalen wordt geadviseerd om tijdens het nestonderzoek ook de omgeving te onderzoeken tot tenminste 200 meter.

- **Rugstreeppad:** zie [Tabel 3](#) voor de functies. Onderzoek naar de voortplantingsfunctie is veelal indicatief voor andere verblijfplaatsfuncties. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden middels drie bezoeken in de periode 15 april t/m mei en half juni t/m begin augustus. Minimaal één bezoek dient plaats te vinden tussen 15 april en eind mei en één bezoek tussen 15 juni en 15 juli. Om ook de landbiotoopfunctie te onderzoeken, dienen amfibieënplaten uitgelegd te worden (Netwerk Groene Bureaus, 2023). Winterverblijfplaatsen zijn redelijkerwijs niet te onderzoeken, hiervoor kan enkel een potentie-inschatting worden gemaakt op basis van expert judgement.
- **Heikikker:** zie [Tabel 3](#) voor de functies. Het onderzoek naar de voortplantingsfunctie dient uitgevoerd te worden middels drie bezoeken in de periode van eind februari t/m begin april. Zomer- en winterbiotoop zijn redelijkerwijs niet te onderzoeken, hiervoor kan enkel een potentie-inschatting worden gemaakt op basis van expert judgement.
- **Alpenwatersalamander:** dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode van maart tot en met augustus waarbij tijdens meerdere bezoeken gezocht wordt naar adulten en juvenielen in de geschikte wateren.
- **Ringslang:** zie [Tabel 3](#) voor de functies. Dit onderzoek dient plaats te vinden door in oktober of maart met één veldbezoek te zoeken naar eierschalen en/of door drie veldbezoeken in de periode juni-juli waarbij er gezocht wordt naar zonnende vrouwtjes bij potentiële eierafzetplaatsen.
- **Boommarter, bunzing, das, hermelijn, steenmarter en wezel:** verblijfplaatsen en essentieel leefgebied. Dit onderzoek dient bij voorkeur verricht te worden in de voortplantingsperiode, welke globaal loopt van maart tot juli voor de boommarter en steenmarter, van maart t/m augustus voor de bunzing en van mei t/m augustus voor de wezel en hermelijn (Bouwens, 2017). Tijdens deze periode dienen gedurende zes weken cameravallen opgehangen worden op de mogelijke verblijfslocaties. Buiten deze periode kan er ook onderzoek uitgevoerd worden, maar dan is een verhoogde onderzoeksinspanning benodigd. Het onderzoek naar de das wordt gelijktijdig uitgevoerd tijdens het onderzoek met cameravallen.
- **Eekhoorn:** verblijfplaatsen en leefgebied. Dit onderzoek dient bij voorkeur verricht te worden op drie momenten gedurende het jaar (winter, voorjaar en zomer). De paartijd (december tot februari en mei tot juni) is de optimale periode voor onderzoek. Mogelijke verblijfslocaties kunnen met een endoscoopcamera geïnspecteerd worden. Verder kan het onderzoek bestaan uit sporenonderzoek en zichtwaarnemingen van individuen en nesten.
- **Grote vos en teunisbloempijlstaart:** voortplantingsplaats en winterverblijfplaats. Dit onderzoek dient bij voorkeur plaats te vinden in de periode waarin rupsen of imago's aanwezig zijn, waarbij er gezocht wordt naar vraatsporen, uitwerpselen en de rupsen zelf op de waardplanten.

Toelichting op de afbeelding

Tunnel van haagbeuk

5. MAATREGELLEN

Hieronder volgen de te nemen maatregelen om schadelijke handelingen op beschermde soorten te voorkomen tijdens de uitvoering van de activiteiten. De maatregelen zijn opgedeeld in:

- 5.1 Maatregelen beschermde soorten (artikelen 11.37, 11.46 en 11.54, van het Bal);
- 5.2 Algemene en specifieke zorgplichtmaatregelen (artikel 11.27);
- 5.3 Bovenwettelijke maatregelen.

Daarnaast wordt in paragraaf 5.4 besproken wat u kunt doen bij een wijziging van de voorgenomen activiteiten of wanneer de gegeven adviezen niet passen in de uitvoering of planning.

5.1 Maatregelen beschermde soorten en/of beschermde gebieden

Er zijn maatregelen nodig voor de volgende beschermde soorten: vogels en vleermuizen en rugstreeppad. Wij adviseren om de gekozen maatregelen uit te laten werken in een ecologisch werkprotocol (EWP).

Algemene opmerking:

Verricht geen activiteiten voordat de nadere onderzoeken zijn afgerond, maatregelen zijn genomen en/of (indien aan de orde) een omgevingsvergunning is verkregen. Of treed voorafgaand aan de activiteiten in overleg met een deskundig ecooloog over welke activiteiten wél mogelijk zijn. Afwijkingen dienen altijd schriftelijk vastgelegd te worden om aantoonbaar volgens de wet te werken (omgekeerde bewijslast). Zie ook paragraaf 5.4.

5.1.1 Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Voorkom vernietiging van vogelnesten óf een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van een in Europa inheemse vogelsoort. Nesten van deze soorten mogen niet beschadigd, weggehaald of vernietigd worden. Ook verstoringen die leiden tot het verlaten van het nest zijn verboden. De meeste vogels broeden globaal tussen half maart en half augustus. Echter, alle broedende in Europa inheemse vogelsoorten zijn te allen tijde beschermd.

Maatregel 1: verricht de activiteiten buiten de broedperiode van de aanwezige soorten. Op basis van het veldbezoek waarin we op aanwezige vogelsoorten hebben gelet én op basis van de aanwezige biotopen, verwachten wij dat de broedperiode loopt van half maart t/m half augustus. Indien het niet mogelijk is om buiten deze broedperiode te werken, kan maatregel 2 uitkomst bieden.

Maatregel 2: laat voorafgaand aan de activiteiten een broedvogelinspectie uitvoeren door een ecooloog.

Indien er geen broedende vogels worden vastgesteld, kunnen de activiteiten alsnog doorgang vinden. Let op: in de aangegeven broedperiode is er veelal een grote kans op het aantreffen van broedende vogels. Een gunstige uitkomst van de inspectie is vooraf niet te geven.

- **Witte kwikstaart en zwarte roodstaart (vestiging voorkomen):** vogelsoorten zoals de witte kwikstaart en zwarte roodstaart kunnen aanwezig zijn op bouwterreinen en broeden in hopen afval of bouw materiaal. Als de soort(en) tot broeden komt/komen op het terrein is het nest beschermd en zal hier rekening mee gehouden moeten worden. Voorkom vestiging van deze soort(en) door in de broedperiode (globaal van half maart t/m eind juli) bouw materiaal, hopen houtafval of stenen direct te verwijderen uit het plangebied. Of dek de bouwmaterialen geheel af met een stevig zeil of doek.

5.1.2 Vogels met jaarrond beschermd nest

Voorkom vernietiging van vogelnesten óf een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Nesten van deze soorten mogen niet beschadigd, weggehaald of vernietigd worden. Ook verstoringen die leiden tot het verlaten van het nest zijn verboden.

Maatregel 1: verricht de activiteiten buiten de broedperiode van de aanwezige soorten. Op basis van het veldbezoek waarin we op aanwezige en verwachte vogelsoorten hebben gelet én op basis van de aanwezige biotopen, verwachten wij dat de broedperiode loopt van maart t/m half augustus.

Maatregel 2: Werk op een afstand van minimaal 50 meter van de aangegeven nesten in [Figuur 3](#). Indien dit niet mogelijk is dient mogelijk nader onderzoek uitgevoerd te worden.

5.1.3 Vleermuizen (lichtverstoring voorkomen)

Verblijfplaatsen: voorkom dat geschikte verblijfplaatsen buiten de werkzaamheden beschenen worden door verlichting tijdens de activiteiten en in de nieuwe situatie. De geschikte invliegopeningen die aanwezig zijn, dienen geheel onbeschenen te blijven (zie [Figuur 3](#)). Onderzoek naar mogelijke verblijfplaatsen welke worden aangetast of verwijderd is altijd nodig, zie par. 4.2.

Omgeving: verricht geen activiteiten tussen zonsondergang en zonsopkomst én zorg dat er 's nachts geen bouwplaatsverlichting aanwezig is. Vleermuizen zijn van zonsondergang tot zonsopkomst actief en kunnen door het gebruik van verlichting verstoord worden, waardoor zij hun verblijfplaats of foerageergebied niet kunnen bereiken. Een alternatief voor het gebruik van *tijdelijke verlichting* tijdens de activiteiten, is werken in de winterrustperiode. Dit is de periode dat de buitentemperatuur beneden de 10 °C is, globaal van begin november tot begin april.

5.2 Algemene en specifieke zorgplichtmaatregelen

In de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten.

5.2.1 Algemene zorgplicht

Hieronder volgt de strategie om met de algemene zorgplicht om te gaan, zie kader.

Strategie algemene zorgplicht:

Om invulling te geven aan de zorgplicht wordt de volgende strategie gevolgd:

1. In eerste instantie worden alle vaste rust- of verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard of worden de werkzaamheden verricht buiten de verstoringafstand van de betreffende soorten.
2. Indien dit niet mogelijk is, vinden de werkzaamheden plaats buiten de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten. De voortplantingsperiode en de winterrust zijn hier voorbeelden van. In **paragraaf 3.3** zijn de soorten opgenomen die in het plangebied verwacht worden.

Indien **niet** voldaan kan worden aan de strategie in bovenstaand kader, dan zijn de volgende maatregelen minimaal benodigd om nadelige gevolgen te voorkomen:

Algemene maatregelen zorgplichtsoorten

In het plangebied kunnen soorten voorkomen zoals benoemd in paragraaf 3.3. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen op deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen, egels) om verkeersslachtoffers te voorkomen. Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.
- Kunstmatige verlichting werkt verstrend op zoogdieren en andere fauna. Werk daarom niet tussen zonsondergang en zonsopkomst.
- Voorkom of beperk daarnaast de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom ook het direct schijnen op wateroppervlakken of groenelementen, zoals bosschages en ruigtes.

- Zorg dat er voldoende dekking aanwezig blijft van bosschages voor bijvoorbeeld de egel en diverse muizensoorten. Plant nieuwe beplanting aan, voordat de oude verwijderd wordt.

Amfibieën

In het plangebied kunnen soorten voorkomen zoals benoemd in paragraaf 3.3. De volgende maatregelen zijn nodig om nadelige effecten te voorkomen op deze soorten:

- Verplaats individuen die aanwezig zijn binnen het werkterrein naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Werk bij voorkeur in september of oktober in de oever of watergang. Werk bij voorkeur niet in de oever of het water bij temperaturen beneden de 10 graden. Neem contact op met een ecoloog om negatieve effecten te voorkomen als niet aan (één van) beide maatregelen voldaan kan worden

Algemene waterfauna

In het plangebied kunnen algemene zorgplichtsoorten voorkomen, zoals genoemd in paragraaf 3.3. De volgende maatregelen zijn nodig om schade aan individuen of populaties te voorkomen:

- Bij het droogleggen van sloten dient ervoor gezorgd te worden dat geen vissen, amfibieën en andere waterfauna achterblijven. Dit kan door deze soorten weg te vangen en in een naburige watergang uit te zetten. Dit dient altijd te gebeuren altijd onder begeleiding van een ecoloog.
- Werkzaamheden in de watergangen dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden in de maanden september-oktober. Dit is na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen en amfibieën. Bovendien hebben in deze periode vrijwel alle water- en oeverplanten zaad gezet. Voor vissen geldt: werk van een dood einde van een watergang naar een verbinding. Werkzaamheden in watergangen tijdens de periode november- maart kunnen enkel plaatsvinden als zowel de water- als de luchttemperatuur boven de 10 graden is. Bij koudere temperaturen enkel na beoordeling van een ecoloog, vanwege de winterrust.

Invasieve exoten

In het plangebied groeit de reuzenberenklauw. Dit is een invasieve exoot. De provincie is verantwoordelijk voor de bestrijding. Omdat er serieuze biodiversiteitsrisico's teweeg kunnen brengen, wordt geadviseerd om deze soort(en) zelf actief te bestrijden. Dit vereist per soort echter wel een specifieke bestrijdingsaanpak. Op [deze website](#) zijn tips te vinden.

5.2.2 Specifieke zorgplicht

Er zijn aanwijzingen van de aanwezigheid van een aantal soorten in het plangebied die kwetsbaar of bedreigd zijn. De soorten zijn beschreven in paragraaf 3.4. Bij dit project is de specifieke zorgplicht, zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Bal, van toepassing. De specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Omgevingswet staat. Hieronder staan de maatregelen benoemd die benodigd en passend zijn om te voldoen aan de specifieke zorgplicht voor flora en fauna. De maatregelen zijn waar mogelijk geclusterd per soortgroep.

Algemeen

Voorafgaande aan de werkzaamheden dient de beoordeling van de Rode Lijsten geactualiseerd te worden. Redenen hiervoor is dat de planning van de werkzaamheden nog niet bekend is maar de verwachting is dat deze na enkele jaren van start zullen gaan. In de tussengelegen periode vinden werkzaamheden plaats binnen het plangebied waarbij mogelijk groenstructuren worden aangepast. Het definitieve ontwerp is nog niet bekend en tevens zijn de Rode Lijsten aan veranderingen onderhevig. Aanbevolen wordt om de Rode Lijsten te actualiseren zodra het definitieve ontwerp bekend is en de werkzaamheden zijn gepland.

Dagvlinders

In het plangebied komen mogelijk dagvlinders voor van de Rode Lijst. Het gaat hierbij om het bruin blauwtje. Deze soort komt voor in verscheidene typen kruidenrijk- en schraal grasland. Verwijdering van dergelijke vegetatie heeft een negatief effect op de staat van instandhouding van de soort. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen waar dagvlinders van de Rode Lijst voorkomen in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Bijen

In het plangebied komen mogelijk bijen voor van de Rode Lijst. Het gaat hierbij om de blauwe metselbij, blauwzwarte houtbij en de tuinbladsnijder. Deze soorten komen geregeld voor in stedelijke omgeving en in tuinen. Verwijdering van geschikt leefgebied van deze soorten heeft een negatief effect op de staat van instandhouding. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen waar bijen van de Rode Lijst voorkomen in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Korstmossen

In het plangebied komen mogelijk korstmossen voor van de Rode Lijst. Het gaat hierbij om het linde-schildmos. Deze soort groeit vooral op levend hout, met name lindebomen. Met het kappen van de boom gaat de korstmos (vrijwel zeker) dood. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen welke korstmossen van de Rode Lijst aanwezig zijn in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Mossen

In het plangebied komen mogelijk mossen voor van de Rode Lijst. Het gaat hierbij om het glanzend maanmos. De soorten kunnen worden aangetroffen op dood hout en op de grond. Het verwijderen van vegetatie en grondwerkzaamheden kunnen leiden tot vernietiging van groeiplaatsen. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen of groeiplaatsen aanwezig zijn in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Vaatplanten

In het plangebied komen mogelijk vaatplanten voor van de Rode Lijst. Het verwijderen van vegetatie en grondwerkzaamheden kunnen leiden tot vernietiging van groeiplaatsen en individuen. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen of groeiplaatsen van Rode Lijst-soorten aanwezig zijn in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Weekdieren

In het plangebied komen mogelijk weekdieren voor van de Rode Lijst. Een voorbeeld daarvan is de lichte aardslak. Deze soort wordt sterk geassocieerd met gebieden onder menselijke invloed. Een inventarisatie is benodigd om in kaart te brengen waar weekdieren van de Rode Lijst aanwezig zijn in het plangebied voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.

Overige soortgroepen

- Gezien geen libellen, haften, kokerjuffers, platwormen, sprinkhanen, krekels en steenvliegen worden verwacht welke staan op de Rode Lijsten worden verdere maatregelen vooralsnog niet noodzakelijk geacht. Wel wordt geadviseerd om voorafgaande aan de werkzaamheden de beoordeling van de Rode Lijsten te actualiseren.
- Voor vissen zie de maatregelen als opgenomen in [Paragraaf 5.2.1](#).
- Voor vogels zie de maatregelen als opgenomen in [Paragraaf 5.1.1 en 5.1.2](#).

5.3 Aanbevelingen ter bevordering van de biodiversiteit

Dit rapport is opgesteld om aan de wettelijke eisen qua flora en fauna uit de Omgevingswet te voldoen. In het rapport wordt dus in principe geen rekening gehouden met aanwezige natuurwaarden die niet wettelijk beschermd zijn. Maar ook niet-beschermden natuurwaarden zijn waardevol om te behouden. Daarnaast zijn er vaak ecologische kansen aanwezig die eenvoudig te realiseren zijn. Wij vinden het belangrijk om ook daar aandacht aan te geven.

5.3.1 Ecologische kansen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecologische kansen of mogelijkheden aanwezig:

Nieuwbouw

- Raadpleeg de '[checklist groen bouwen](#)' om te zien welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden bij nieuwbouw of renovatie.
- In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van vleermuizen. Wij adviseren om in de nieuwbouw voorzieningen te treffen voor vleermuizen, zoals een toegankelijke (dubbele) spouw. Denk ook aan vleermuisvriendelijke verlichting en biotoopverbeterende maatregelen, zoals aanplant van inheemse struiken en bomen of leg een (grote) poel aan. Op [vleermuis.net](#) is meer informatie beschikbaar ter inspiratie.
- Denk aan de huismus door het aanbieden van nestvoorzieningen. Het is belangrijk om een goedwerkend model te plaatsen, mussenflats (te weinig ruimte) en vogelvides (werken in de praktijk slechts zelden) zijn ongeschikt. Indien er een vogelschroot wordt geplaatst, doe dit dan ter hoogte van de derde dakpan, dit biedt voldoende nestgelegenheid. Denk ook altijd aan de leefomgeving, zoals een zandbad, drinkplaats, voedsel en beschutting.
- Op het gebouw kan een groendak aangelegd worden. Met een groendak krijgt een plat dak een unieke en duurzame uitstraling. Daarnaast wordt het dak multifunctioneel, waardoor er ecologische, economische of sociale voordelen kunnen ontstaan. In [deze flyer](#) wordt kort uitgelegd wat een groendak is en worden diverse ecologische en economische voordelen benoemd. Er is ook een [handreiking groene daken](#) ontwikkeld, waarin details staan over wat een groendak is, de voordelen en hoe een groendak kan worden aangelegd. [Enkel gebruik in de stad]

Nieuwe aanplant of vegetatie-ontwikkeling

- Kies voor de beplanting voor inheemse bomen en struiken. Deze planten hebben voor insecten, vlinders en vogels een hogere waarde dan uitheemse planten. Kies bij aanplant voor streekeigen soorten van [autochtoon materiaal](#). Vermijd daarnaast te allen tijde de aanplant van invasieve exoten, zoals Japanse duizendknoop, watercrassula en grote waternavel.
- Realiseer een rand of plek met ruigtekruiden. Door een plek met ruigtekruiden te realiseren en deze slechts éénmaal per twee jaar te maaien, ontstaat een overgang in de vegetatie. Deze rand is waardevol voor bijvoorbeeld planten, vlinders en kleine zoogdieren. Spontane ontwikkeling is de eenvoudigste manier. Indien toch voor inzaaien wordt gekozen, dan dient bij voorkeur gekozen te worden voor biologisch zaad van inheemse kruiden met een regionale herkomst. Het grasland kan het beste ten westen van de bosschages worden aangelegd om bladafval te minimaliseren. Het doel is om zowel kruidenrijkdom te realiseren als mede afwisseling in vegetatiestructuur.
- Ten zuiden en oosten van de vijver rondom het woonhuis is een bosschage aanwezig waarin ook naaldbomen en een onderbegroeiing van klimop aanwezig is. De naaldbomen kunnen fungeren als roestplaats van ransuilen en het klimop levert ook een positieve bijdrage aan de biodiversiteit. Ouder klimop (na circa 7 jaar) begint te bloeien. Gezien de plant bloeit in het najaar kan het op dat moment een positieve bijdrage leveren voor insecten in het plangebied. Ook de bomen met holten en loszittend schors welke geschikt zijn voor vleermuizen bevinden zich in deze bosschage.
- Aanvullend wordt aanbevolen zoveel mogelijk bosschages te behouden. Hierin staan een verscheidenheid aan inheemse soorten welke bijdraagt aan de biodiversiteit in het plangebied. Insecten gedijen beter op inheemse boomsoorten en de bosschages zijn geschikt leefgebied voor vogels en kleine zoogdieren. Bij verwijdering van bosschages is de uitvoer van nader ecologisch onderzoek naar de boommarter, das en eekhoorn in elk geval nodig.
- Aanbevolen wordt om de zomereiken, zoete kersen en lindebomen in het plangebied te behouden. Met name zomereiken dragen positief bij aan de biodiversiteit. Indien dergelijke bomen moeten wijken in het kader van de voorgenomen ontwikkeling kan ook gekozen voor de verplaatsing van de bomen.
- Aanbevolen om een stuk bos te creëren wat wordt "losgelaten". Denk hierbij aan een stuk bos waar bomen de kans krijgen groot te groeien, dood te gaan en dan als dood hout achterblijven in het gebied. Door de aanplant van een mantel-zoom vegetatie van doornige vegetatie wordt betreding tegengegaan en biedt het bos een toevluchtsoord voor verscheidende soorten.
- Ten noorden van het woonhuis staat een stenen muurtje waarop vegetatie groeit. Dergelijke groeiplaatsen zijn zeldzaam en derhalve waardevol te behouden.

Natuurvriendelijke oevers

- Aanbevolen wordt om natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Het realiseren van een natuurvriendelijke oever is een goede manier om op een relatief klein oppervlak biotoop te creëren voor een diversiteit aan soorten. Bij voorkeur is de helling van de oever minimaal 1:3, maar hoe breder en flauwer de oever is, hoe beter dit is voor de biodiversiteit. Idealiter ontstaat er een strook van minimaal een meter breed, waar de waterstand het grootste deel van het jaar gelijk staat aan het maaiveld. Een dergelijke plas-dras strook is uitermate geschikt voor verschillende soorten fauna, als amfibieën, kleine zoogdieren en vogels.
- Een rietvegetatie hierbij heeft ook een meerwaarde voor de biodiversiteit. In ecologisch opzicht is riet onder andere van belang voor vogels en insecten. De holle rietstengels worden gebruikt als overwinteringsplekken, terwijl veel vogels het riet als dekking gebruiken om er te rusten of nestelen.

Bestrijden uitheemse exoten en vervanging voor inheemse soorten

- In het plangebied komen uitheemse soorten voor welke een negatief effect hebben op de biodiversiteit. Het gaat hierbij om mais, bamboe, reuzenberenklauw en de rode Amerikaanse rivierkreeft. De bamboe zorgt ervoor dat ter plaatse geen andere vegetatie kan groeien door o.a. een gebrek aan licht en lokale insecten hebben geen profijt van de plant. Ter plaatse van de maisvelden is ook sprake van een beperkte biodiversiteit, deels door het beheer wat ter plaatse wordt uitgevoerd. bovenstaande geldt ook voor de reuzenberenklauw en deze heeft als bijkomend nadeel dat mensen en dieren lelijke brandwonden kunnen overhouden na contact met de plant. De uitheemse rivierkreeft heeft een tevens een negatief effect op de biodiversiteit door het beschadigen van waterplanten en het opeten van inheemse soorten. Dit kan uiteindelijk ook leiden tot een negatief effect op de waterkwaliteit. De rivierkreeft maakt tevens oevers instabiel door het graven van holletjes. Door het verwijderen van de uitheemse planten en de aanplant van inheemse planten wordt een positieve bijdrage geleverd aan de biodiversiteit. Ook het bestrijden van de rode Amerikaanse rivierkreeft heeft een positief effect. Wel wordt aanbevolen om deels de mais te bewaren gezien dit een bron van voedsel kan zijn voor de mogelijk in het gebied voorkomende dassen.
- Op de venige delen kan worden gedacht aan aanplant van zwarte els, schietwilg en ratelpopulier. Op zandige delen wordt de aanplant van zomereik aanbevolen.

- Indien men vegetatie wilt behouden tussen het plangebied en de volkstuintjes kan gekozen worden voor de aanplant van knotwilgen of een struweelhaag bestaande uit een combinatie van meidoorn, sleedoorn en liguster.

Erf in het buitengebied

- Plant nieuwe knotwilgen langs de sloot waar nu bijvoorbeeld bamboe groeit. Knotwilgen zijn waardevol voor bijvoorbeeld insecten en vogels. Knotwilgen kunnen eenvoudig geplant worden door een jonge tak van een bestaande wilg in de grond te graven. [Stichting Landschapsbeheer Gelderland](#) biedt meer informatie over de aanplant en het onderhoud van knotwilgen.

Bijenheuvel

- Om meerwaarde te bieden voor bijensoorten die hulp kunnen gebruiken kan gekozen worden voor het aanleggen van grondwallen (oftwel: bijenheuvel) in het bloemrijke grasland. Realiseer een grondwal van zandige of lemige grond. Belangrijk is dat de grondwallen op een zonnige plek komen te liggen. En daarnaast is het belangrijk dat de grond kaal is voor aanvang van het nieuwe vliegseizoen. Het plaatsen van een insectenhotel heeft slechts een geringe positieve invloed op de biodiversiteitswaarde. Een bijenhotel kan niets voor ondergronds nestelende soorten (82% van de bijensoorten) betekenen. Wel kan een bijenhotel worden geplaatst te behoeve van educatie.

Verwerken houtafval

- Het houtafval van gekapte bomen en struiken uit het plangebied kan worden omgezet in takkenrillen. Een takkenril creëert een natuurlijke scheiding, welke door verschillende soorten in gebruik kan worden genomen. Het kan functioneren als schuilgelegenheid voor vogels, amfibieën, insecten en zoogdieren. Daarnaast zullen vogels tussen de takkenrillen naar voedsel zoeken en ze kunnen hier tot broeden komen. Na verloop van tijd zullen ook paddenstoelen, varens en andere planten tussen de takkenril groeien.

- Hoe meer variatie er aanwezig is binnen de ril (soort hout, dikte van de gebruikte takken en hoe oud het dode hout is) hoe meer verschillende soorten ervan zullen profiteren. Enkele dikke stronken ertussen zijn een goede toevoeging. Je maakt een takkenril door het snoeihout in de lengterichting van groot naar klein op te stapelen. Veelal is een takkenril 1 tot 1,5 meter hoog. Takkenrillen kunnen snel slinken en verliezen dan hun functie als schuilplaats. Daarom dienen ze regelmatig aangevuld te worden. Veelal één keer per jaar met verse takken en stronken.

Parkeerplaatsen

- Gebruik grastegels voor het aanleggen van de parkeerplaatsen, waardoor grassen en kruiden alsnog kunnen groeien en hemelwater beter afgevoerd wordt.

5.4 Wat te doen bij een wijziging van de ontwikkeling of bij het afwijken van het advies?

De adviezen in dit rapport zijn opgesteld om te werken volgens de geldende natuurwetgeving. Wij zijn hierbij uitgegaan van de voorgenomen activiteiten zoals aangeleverd door de opdrachtgever of tussenpersoon. Indien de geplande activiteiten wijzigen, bijvoorbeeld doordat het plangebied groter wordt of de activiteiten veranderen, dan is de kans aanwezig dat ook het voorliggende advies wijzigt. Neem in dat geval contact op met een adviseur (zie colofon) om te onderzoeken of er passende maatregelen zijn waarbij conform de geldende natuurwetgeving kan worden gewerkt.

Vervolgstappen niet inpasbaar?

Ook kan het zijn dat wij maatregelen of vervolgstappen adviseren die niet goed in te passen zijn in de planning of uitvoering. Afwijken van het plan of advies is sommige gevallen mogelijk, maar altijd onder begeleiding van een deskundig ecoloog. Het is mogelijk dat in een vervolgtraject beschermde planten uitgestoken moeten worden of beschermde dieren gevangen moeten worden. Hiervoor is een omgevingsvergunning benodigd. Dit dient daarom altijd onder begeleiding plaats te vinden van een deskundig ecoloog met kennis van de betreffende soorten.

Algemene opmerking:

Indien er een wijziging plaatsvindt in het project of de uitvoering, dient de effectbeoordeling opnieuw uitgevoerd te worden. Dit geldt in het bijzonder voor (extra) licht, geluid, trillingen of nachtelijke activiteiten. Dit geldt ook in gevallen waarbij het werkterrein groter wordt, werkroutes wijzigen of op andere plekken activiteiten worden uitgevoerd binnen het plangebied, zoals een watergang, bosschage of oever. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemer/uitvoerder.

Andere beschermde soorten aangetroffen?

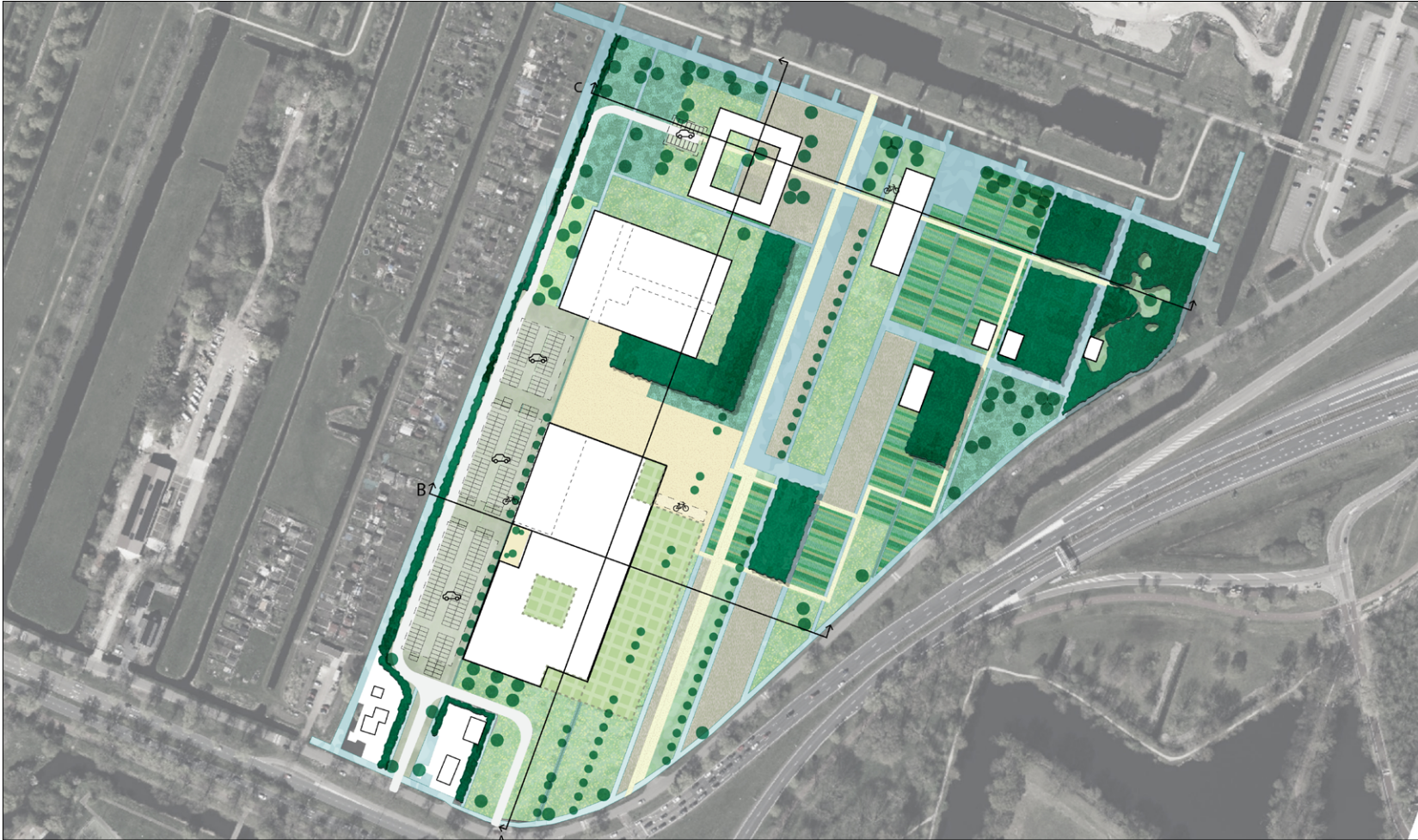
Indien er beschermde soorten worden aangetroffen die niet in dit rapport benoemd zijn, dient direct contact opgenomen te worden met een ecoloog om te bepalen hoe gehandeld dient te worden.

BRONVERMELDING

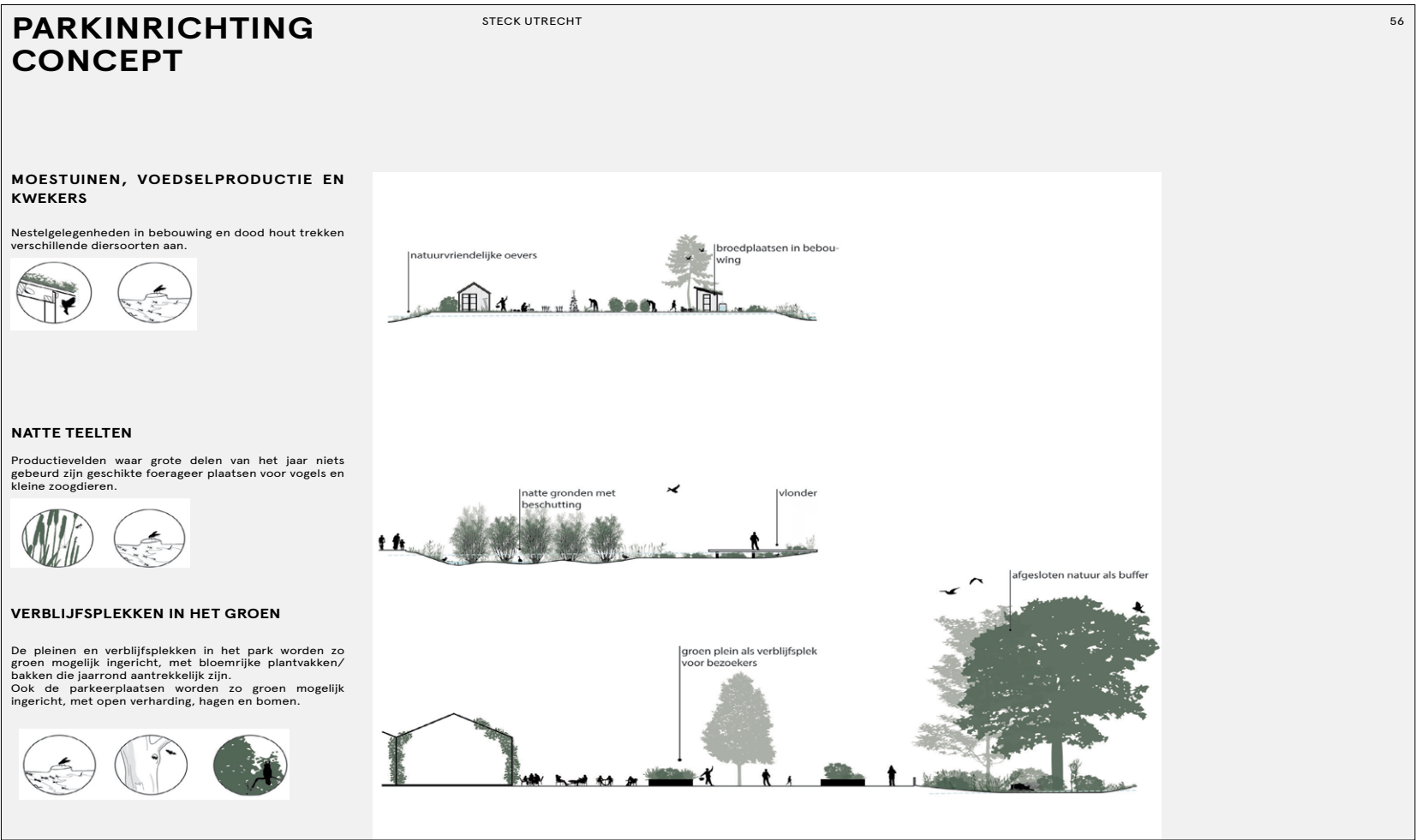
Internetpagina's, programma's en online documenten

- Alterra (2012). [Herziening landelijk ecotopensysteem](#).
- Bij12 (2017-2024). [Kennisdocumenten soorten natuurbescherming](#).
- Bouwens, Sander (2017). [Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming](#).
- Floron (z.d). [Verspreidingsatlas](#).
- Hennekes, S.M., N.A.C. Smits & J.H.J. Schaminée (2010). SynBioSys Nederland versie 2. Alterra, Wageningen UR.
- Natuurinformatie.nl (z.d.). [Zeezoogdieren](#).
- Informatiepunt Leefomgeving (z.d.). [De Omgevingswet](#).
- Ministerie van Economische Zaken (z.d.). [Effectenindicator](#).
- NDFF-ecogrid (2024). [Uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna](#).
- Netwerk Groene Bureaus (2021). [Vleermuisprotocol 2021](#).
- Netwerk Groene Bureaus (2023). [Soortinventarisatieprotocollen](#).
- NWWA (2023). [Unielijst invasieve exoten](#).
- PDOK (2024). [Viewer](#).
- Provincie Zuid-Holland (2024). [Geodataviewer Natuurnetwerk Nederland](#).
- Ravon (z.d.). [Soorteninformatiepagina](#).
- Rijksoverheid (z.d.). [Omgevingswet](#).
- Sovon (z.d.). [Soortenoverzicht](#).
- Stichting Anemoon (z.d.). [Flora en Fauna soorteninformatie](#).
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland (2010). [Knotbomen: aanleg en beheer](#).
- Vleermuis.net (2018). [Soorten pagina's](#).
- Vlinderstichting (z.d.a). [Vlinderstichting startpagina](#).
- Vogelbescherming Nederland (z.d). [Vogelgids](#).
- Zoogdiervereniging (z.d.a). [Startpagina zoogdiersoorten](#).

BIJLAGE 1 - ONTWERP PLANGEBIED

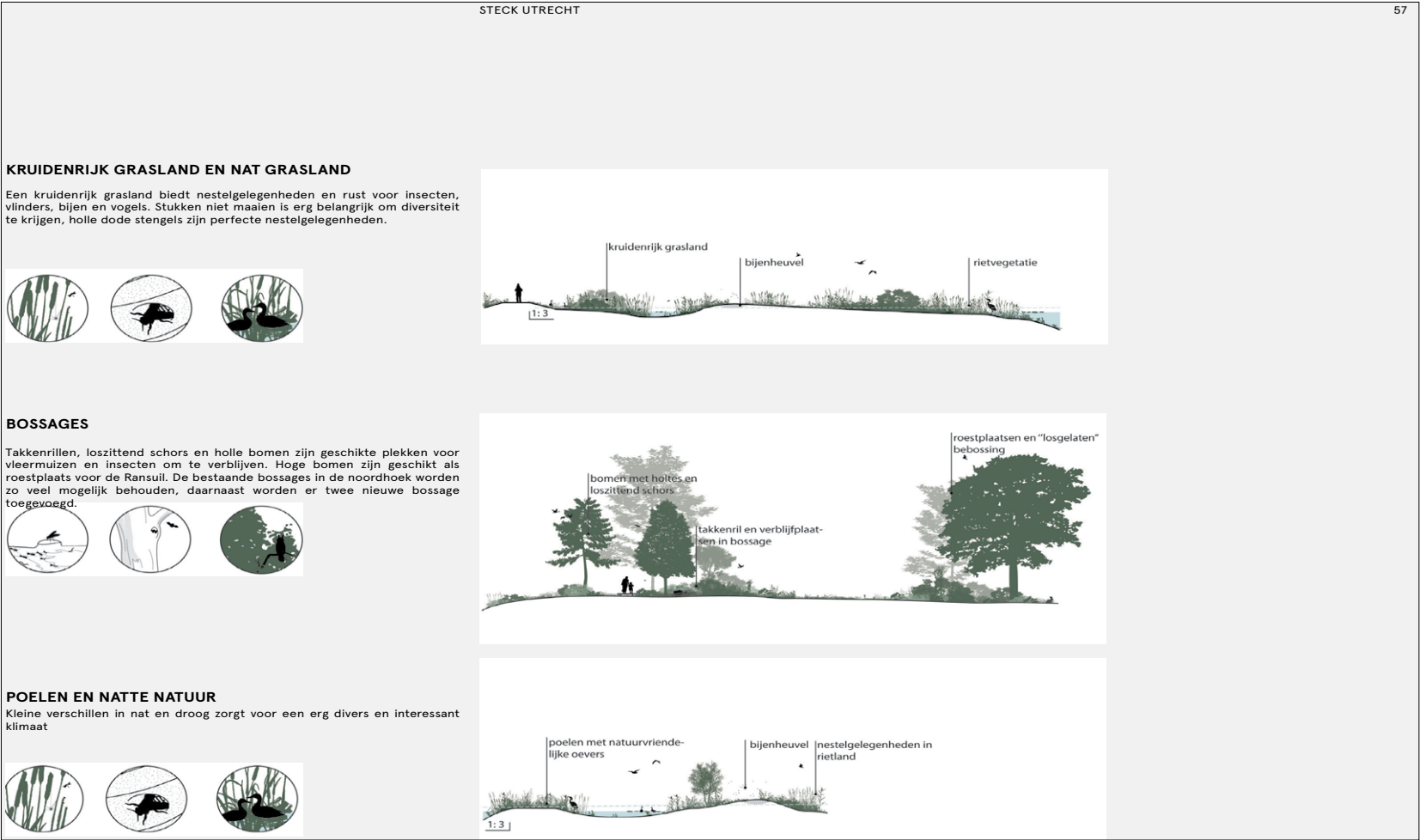

Figuur: kaart zoals aangeleverd door de opdrachtgever. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

Figuur: ontwerp plangebied zoals aangeleverd door de opdrachtgever. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1 - KAART ONTWERP PLANGEBIED

BIJLAGE 2 - INGEVULDE GEGEVENS

Hieronder is de ingevulde vragenlijst weergegeven die door de opdrachtgever is ingevuld.

Vragenlijst quickscan Habitus

#344

VOLTOOID

Verzamelprogramma: OVER2023-1 (Webkoppeling)

Begonnen: donderdag 31 augustus 2023 13:22:28

Laatst gewijzigd: donderdag 31 augustus 2023 14:08:16

Bestede tijd: 00:45:47

IP-adres: 213.125.101.90

Pagina 1: Vragen over de voorgenomen ontwikkeling, omgeving en informatievoorziening.

V1

Ja

Ik ga akkoord met het gebruiken van SurveyMonkey. Ik ben me er van bewust dat de vragenlijst inclusief antwoorden opgenomen wordt in de adviesrapportage en geef daar toestemming voor (namens onze organisatie). Telefoonnummers, e-mailadressen, factuurgegevens en het ip-adres worden niet weergegeven in het rapport.

V2

Dit formulier is ingevuld door (geef je voor- en achternaam op):

Gabrielle Muris

V3

In de verstuurde offerte is een kenmerk opgenomen in de colofon (pagina 2). Dit kenmerk hebben wij nodig om de vragenlijst te kunnen verwerken. Welk kenmerk heeft de offerte?

OVER2023-1

V4

Bestemmingsplanwijziging

De quickscan wordt aangevraagd vanwege een:

V5

Voor mijn organisatie

Ik vraag de quickscan aan:

V6

Ja, neem contact op. Bij de vraag 7 geef ik het telefoonnummer op.

Het projectgebied dient geheel geïnspecteerd te kunnen worden voor een correcte beoordeling. Denk hierbij aan gebouwen, zolders, kelders, stallen, schuren en (binnen)tuinen. Moeten wij voorafgaand aan het veldbezoek contact opnemen voor de toegang?

1 / 5

Vragenlijst quickscan Habitus

V7

Toegang: geef hier de naam van de persoon op waar wij contact mee op moeten nemen. Geef ook zijn/haar (mobiele) telefoonnummer. Laat deze vraag onbeantwoord als de vorige vraag met 'nee' is beantwoord.

Gabrielle Muris 0642919590

V8

Ja, zeker. Neem hierover contact met mij op. Let op: wij zullen geen conclusie(s) mededelen tijdens het veldbezoek.

Het veldbezoek kunnen wij zonder begeleiding uitvoeren, indien toegankelijk. Als het wenselijk is, kan er wel iemand bij aanwezig zijn. Bijvoorbeeld om een toelichting te geven op het plan. Wil je bij het veldbezoek aanwezig zijn?

V9

Zijn er nog risico's aanwezig waar wij rekening mee moeten houden? Denk bijvoorbeeld aan gevaren in het projectgebied, zoals een stier in het land, een gebouw dat (deels) op instorten staat of een open put.

Voor zover bekend niet

V10

Waaruit bestaan de voorgenomen werkzaamheden? Geef dit zo specifiek mogelijk aan. Denk aan zaken als: slopen gebouw, kappen bomen en/of dempen sloot. Vermeld ook de rijroute die wordt gebruikt als er materiaal wordt aangevoerd/opgeslagen.

Nu nog geen bouwwerkzaamheden, gaat om bestemmingsplan wijziging

V11

Wanneer starten de werkzaamheden of voorbereidingen (in het veld)? Of wat is de voorgenomen planning?

n.v.t.

V12

Wanneer eindigen de werkzaamheden (in het veld)? Of wat is de voorgenomen einddatum/opleverdatum?

n.v.t.

V13

Dit is momenteel nog onbekend. Ik zal dit ter zijner tijd aan jullie doorgeven. Ik begrijp dat dit belangrijk kan zijn voor de effectbeoordeling.

Wordt er (bouw)materiaal of materieel opgeslagen buiten het projectgebied?

2 / 5

BIJLAGE 2 - INGEVULDE GEGEVENS (VERVOLG)

Vragenlijst quickscan Habitus	
V14	
Indien vorige vraag met 'ja' beantwoord is: waar wordt het materiaal/materieel opgeslagen? En voor hoe lang en/of in welke periode? Een kaartje aanleveren (op basis van google maps) kan uiteraard ook.	
n.v.t.	
V15	Weet ik niet
Wordt er (extra) licht geplaatst tijdens de uitvoeringsfase of in de gebruiksfase? De uitvoeringsfase betreft de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden. De gebruiksfase is de nieuwe (uiteindelijke) situatie.	
V16	Weet ik niet
Worden er heiwerkzaamheden uitgevoerd?	
V17	Weet ik niet
Ontstaan er trillingen tijdens het realiseren van de voorgenomen ontwikkeling?	
V18	Weet ik niet
Wordt er gewerkt tussen zonsondergang en zonsopkomst? Denk hierbij ook aan de korte daglengte in de winterperiode. Dit kan van belang zijn bij nachttactieve diersoorten, zoals vleermuizen.	
V19	Weet ik niet
Deze vraag is enkel relevant bij gebouwen/opstallen. Is er een spouwmuur aanwezig?	
V20	Weet ik niet
Worden er harde, lage of hoge geluiden verwacht tijdens en/of na het realiseren van de voorgenomen ontwikkeling?	
V21	Nee
Wordt er (grond)water onttrokken of water opgespoten?	
V22	Ja, (mogelijk) in het water én in de oeverzone
Wordt er in het water gewerkt en/of in de oeverzone?	
3 / 5	

Vragenlijst quickscan Habitus	
V23	Ja, dat kan (of is mogelijk)
Kunnen er zand- of gronddepots ontstaan tijdens de werkzaamheden?	
V24	Respondent heeft deze vraag overgeslagen
Deze vraag is enkel relevant bij gebouwen/opstallen. Is er een bouwtekening van het gebouw aanwezig? Of zijn er andere technische tekeningen die relevant zijn? Zo ja, kunnen wij die ontvangen?	
V25	
Upload hier aanvullende technische- of bouwtekeningen die nog niet eerder zijn aangeleverd. Ook eigen tekeningen die de ontwikkeling verduidelijken zijn welkom! Met betere informatie, kunnen wij beter adviseren.	
Ruimtelijke%20en%20Programmatische%20Uitgangspunten%20Geldig%203%20Gemeente%20Utrecht%2020230411.docx .pdf (1.4MB)	
V26	Over deze keus ga ik graag in overleg met de projectadviseur.
Uit de beoordeling van de quickscan kan komen dat de geplande ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden. In dat geval is er een vervolgstap nodig. Welk type vervolgstap heeft voor jou de voorkeur? Je voorkeur nemen wij dan waar mogelijk mee in ons adviesrapport.	
V27	Ja, ik heb zelf wel eens wat gezien, namelijk: Er is een natuurwaardekaart vd gemeente Utrecht die een indicatie geeft
Is er al informatie bekend over beschermde dieren/planten of beschermde gebieden op de projectlocatie? Of heb je zelf wel eens relevante natuurwaarnemingen gedaan?	
V28	Respondent heeft deze vraag overgeslagen
Upload hier eerdere ecologische rapporten (die nog niet eerder bij ons zijn aangeleverd) of andere relevante documenten. Ook eigen waarnemingen (op kaart) zijn welkom.	
V29	
Zijn er verder nog vragen, wensen of opmerkingen?	
Graag nog even contact over locatiebezoek omdat het een groot terrein is en de eigenaar er ook woont huis/tuin eigenaar alleen op afspraak. Ik kon maar 1 bestand toevoegen, rest volgt per mail	
4 / 5	

BIJLAGE 2 - INGEVULDE GEGEVENS (VERVOLG)

Vragenlijst quickscan Habitus

V30

Aan wie kunnen wij de factuur richten?

Voornaam en achternaam	Gabrielle Muris
Bedrijf	Overvecht Vastgoed
Factuuradres	Gageldijk 180
Plaats	Utrecht
Provincie	Utrecht
Postcode	3566MJ
Land	Nederland
E-mailadres	facturen@overvechtvastgoed.nl
Telefoonnummer	06-42919590

V31

Welk factuur- of inkoopnummer kunnen wij vermelden op de factuur?

GO Steck

5 / 5

BIJLAGE 3A - RESULTATEN BUREAU-ONDERZOEK BESCHERMDE SOORTEN

In deze tabel zijn soorten opgenomen van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de nationaal beschermde soorten die binnen een straal van drie kilometer van de projectlocatie zijn waargenomen (bron: NDFF). Er is een periode van vijf jaar aangehouden. Dit zijn arbitraire grenzen die in de meeste situaties toereikend zullen zijn. Wij houden altijd rekening met uitzonderlijke gevallen, zoals bijzondere ecotopen of soorten. Het getal achter een soort betreft het aantal waarnemingen.

Amfibieën	Libellen	Vogels*	Vogels*	Vogels*	Vleermuizen	Overige zoogdieren
Alpenwatersalamander 13	Gevlekte glanslibel 13	Blauwe reiger 44	Heggenmus 5	Slechtvalk 7	Baardvleermuis / Brandts vleermuis 3	Aardmuis 2
Bastaardkikker 23	Gevlekte witsnuitlibel 138	Boerenzwaluw 6	Houtduif 11	Sperwer 12	Franjestaart4	Boommarter 28
Bruine kikker 287	Groene glazenmaker 86	Boomkruiper 8	Huiszwaluw 2	Spotvogel 16	Gewone dwergvleermuis 4192	Bosmuis 27
Gewone / Rugstreeppad 1	Kempense heidelibel 2	Bosrietzanger 10	Ijsvogel 53	Spreeuw 5	Gewone grootoorvleermuis 45	Bunzing 6
Gewone pad 347	Sierlijke witsnuitlibel 1	Bosuil 2	Kauw 9	Tapuit 1	Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis 58	Das 163
Groene kikker (Onb.) 145	Vlinders	Braamsluiper 2	Kerkuil 2	Tijftjaf 26	Kleine dwergvleermuis 3	Dwergmuis 3
Heikikker 9	Grote vos 7	Buizerd 22	Kievit 4	Torenvalk 8	Laatvlieger 88	Eekhoorn 248
Kamsalamander 3	Iepenpage 1	Ekster 17	Kleine karekiet 5	Tuinfluit 7	Meervleermuis 9	Egel 463
Kleine watersalamander 114	Teunisbloempijlstaart 2	Fitis 1	Kleine mantelmeeuw 2	Vink 3	Myoot (soort onbekend) 14	Haas 436
Meer-/Bastaardkikker 1	Planten	Fuut 5	Knobbelzwaan 1	Wilde eend 7	Rosse vleermuis 210	Hermelijn 3
Meerkikker 8	Glad biggenkruid 1	Gaai 2	Koekoek 1	Winterkoning 11	Ruige dwergvleermuis 278	Huisspitsmuis 18
Poelkikker 1	Groot spiegelklokje 9	Gierzwaluw 6	Kokmeeuw 3	Witte kwikstaart 2	Tweekleurige vleermuis 3	Konijn 62
Rugstreeppad 13	Kartuizer anjer 3	Glanskop 1	Koolmees 23	Zanglijster 9	Watervleermuis 21	Ree 494
Vroedmeesterpad 68	Knolspirea 3	Grasmus 19	Krakeend 4	Zilvermeeuw 1		Rosse woelmuis 17
Reptielen	Muurbloem1	Grauwe gans 3	Meerkoet 5	Zwarte kraai 62		Steenarter 3
Hazelworm 56	Naaldenkervel 3	Groene specht 1	Merel 7	Zwarte roodstaart 3		Veldmuis 14
Muurhagedis 3	Ruw pazelzaad 7	Groenling 28	Ooievaar 16	Zwartkop 9		Vos 32
Ringslang 272	Schubvaren 6	Grote bonte specht 4	Pimpelmees 6			Waterspitsmuis 1
	Stijve wolfsmelk 29	Grote Canadese gans 1	Putter 11			Wezel 9
	Wolfskers 4	Grote gele kwikstaart 11	Ransuil 4			Woelrat 7
		Havik 2	Roodborst 4			Wolf 2

* = vogelsoorten worden beoordeeld binnen 50 meter van het plangebied. Deze afstand is gekozen omdat er daarbuiten geen effect wordt verwacht op broedvogels.

Waarom kiezen wij voor een afstand van drie km in het bureau-onderzoek?

Deze vraag wordt ons regelmatig gesteld, omdat dit vrij ruim lijkt. En dit is natuurlijk ook vrij ruim voor soorten die niet heel mobiel zijn, zoals wolfskers (beschermde plant) of de nauwe korfslak (een weekdier). Er zijn echter veel meer beschermde soorten die wel heel mobiel zijn, denk aan de meervleermuis, rugstreeppad of sierlijke witsnuitlibel. Wij vinden het daarom niet meer dan logisch om minimaal drie kilometer rond het plangebied te kijken naar bekende waarnemingen van beschermde soorten. Dit levert een meer kwalitatieve beoordeling op. Daarnaast beoordelen wij de mobiele, beschermde soorten altijd, omdat de afwezigheid van een (NDFF-)waarneming onvoldoende informatie biedt om een soort uit te sluiten. Zie Bijlage 4.

BIJLAGE 3B - RESULTATEN BUREAU-ONDERZOEK RODE LIJST-SOORTEN

In deze tabel zijn de Rode Lijst-soorten opgenomen die binnen een 50 meter van de projectlocatie zijn waargenomen (bron: NDFF). Er is een periode van tien jaar aangehouden. Dit zijn arbitraire grenzen die in de meeste situaties toereikend zullen zijn. Wij houden altijd rekening met uitzonderlijke gevallen, zoals bijzondere ecotopen of soorten. Het getal achter een soort betreft het aantal waarnemingen.

Reptielen	Vogels	Vleermuizen	Overige zoogdieren
Ringslang 1	Boerenzwaluw 5	Laatvlieger 3	Haas 3
	Koekoek 1		Konijn 3
	Kraanvogel 1		
	Kramsvogel 1		
	Nachtegaal 6		
	Oeverloper 1		
	Ransuil 1		
	Smient 1		
	Spotvogel 19		
	Torenvalk 2		
	Tureluur 1		
	Visdief 3		
	Watersnip 34		
	Wintertaling 1		

BIJLAGE 4 - TABEL UITGESLOTEN SOORTEN (GEEN SCHADELIJKE HANDELING ÉN GEEN BESCHERMDE FUNCTIES VERWACHT)

Waarom staat er een sterretje achter sommige soorten?

Als er een sterretje achter deze soort staat, dan beoordelen wij deze soort altijd, ongeacht of deze uit het bureau-onderzoek volgt of niet. Dit betreft over het algemeen mobiele soorten. Maar het kan ook een soort zijn die zich opnieuw in Nederland kan gaan vestigen en waarvan er dus geen recente waarnemingen zijn. Of het is een soort die een hoge mate van specialisme vraagt voor determinatie en daarom beperkt waargenomen wordt.

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Amfibieën		
Kamsalamander*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk wat diepere, vegetatie- en licht voedselrijke, niet verzuurde poelen en plassen op landgoederen, in beekdalen, in het rivierengebied, in loofbossen of in kleinschalige cultuurlandschappen. Kamsalamanders verblijven op het land onder stenen, hout, bladafval, in gaten onder wortels en in holen van kleine zoogdieren, meestal binnen 100 meter van het voortplantingswater. Wanneer geschikt landbiotoop ontbreekt kunnen ze 1000 meter afleggen op zoek naar geschikt biotoop. Overwintering van dieren in het water komt zelden voor.	Ravon: Kamsalamander BIJ12: Kennisdokument kamsalamander
Poelkikker*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zwak zuur, onbeschaduwde wateren met een goed begroeide oeverzone, zoals vennen, poelen, watergangen in hoogveenengebied of uiterwaarden. Ook worden geen landschapselementen verwijderd of aangetast, zoals bosschages, struweel of hoger gelegen verlandingsvegetaties, waarin de poelkikker kan overwinteren.	Ravon: Poelkikker BIJ12: Kennisdokument
Vinpootsalamander*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk poelen, sloten, vennen, waterbakken of karrensporen op hogere gronden en in of in de nabijheid van bossen in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Ze vertonen hierbij een vrij grote tolerantie voor zuur water (tot pH 4). Op het land houden de dieren zich op onder stronken, dode bladeren, takken en stenen binnen een straal van 400 meter van het voortplantingswater. De vinpootsalamander overwintert in allerlei gaten en spleten in de bodem, tussen wortels, onder stenen, boomstronken en bladhopen. Overwintering vindt ook vaak plaats in het water.	Ravon: Vinpootsalamander
Vroedmeesterpad	De vroedmeesterpad komt van nature alleen in Zuid-Limburg voor. Op andere plaatsen in Nederland is hij uitgezet. Hij wordt aangetroffen op ruderaal plaatsen (groeven, oude bebouwing en kerkhoven) en in hellingbossen en graften. Een stenige structuur van de bodem is de belangrijkste bepalende factor voor verspreiding. Aan het waterbiotoop worden relatief weinig eisen gesteld. De pad plant zich voort in typische pionierswateren in groeven, in betonnen drinkbakken en in diepe koude bronpoelen langs hellingbossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig.	Ravon: Vroedmeesterpad
Kevers		
Gestreepte waterroofkever*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk onbeschaduwde, stilstaande wateren of zeer langzaam stromende wateren op veen- of zandgrond van 40 tot 160 cm diep met een maximaal kroosbedekkingspercentage van 5%. Veelal zijn klein kroos en veelwortelig kroos wel aanwezig. De onderwateroever mag wel door hoogopgaande oevervegetatie beschaduwde worden, zoals riet en grote lisdodde.	Cuppen en Koesse: Gestreepte waterroofkever in Nederland
Vermiljoenkever*	Ecologische parameters voor aanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn recent gestorven bomen aanwezig (zowel liggende als staande) in vochtige tot natte bossen. Het gaat steeds om vrij recent gestorven bomen waaraan de schors nog redelijk vast zit. Drie jaar na het kappen zijn bomen meestal niet langer geschikt voor de kever. Essentieel is een vochtige habitat onder de schors. • De larven zijn hoofdzakelijk te vinden onder stammen van 40 cm diameter of meer, zelden in dunner takken en dan vooral wanneer er (plots) minder geschikt dood hout aanwezig is. • De vermiljoenkever is weinig kieskeurig qua boomsoortensamenstelling maar is vooral gebonden aan grote hoeveelheden en aan een continu aanbod van pas afgestorven dik dood hout. De soort stelt hoge eisen qua hoeveelheden dood hout. Naast zijn typische habitat moet rekening gehouden worden met het voorkomen in minder optimale habitat in de ruime omgeving van dit typische habitat (Goczał & Rossa, 2017). Dit biotoop is niet aanwezig. De soort wordt daarom uitgesloten. De soort is al aanwezig in de provincies Noord-Brabant, Gelderland en Limburg. Ook lijkt het goed mogelijk dat de soort al in de provincies Utrecht en Zuid-Holland aanwezig is.	EIS kenniscentrum insecten: Vermiljoenkever Agentschap voor bos en natuur Status van de vermiljoenkever (Cucujus cinnaberinus) in Vlaanderen
Libellen		
Beekrombout*	Er is geen geschikt uitsluitbiotoop aanwezig, namelijk oevervegetatie, holle oevers, boomwortels of stenen, meestal binnen enkele meters van het water van grotere beken en kleine rivieren. Op en rond deze wateren zijn de imago's te vinden. De eieren worden op het wateroppervlak afgezet. De larven leven ingegraven in de beek- of rivierbodem, op ondiepe, traag stromende plaatsen waar veel slib of fijn zand is afgezet.	Vlinderstichting: Beekrombout
Gevlekte glanslibel	Er is geen geschikt larvenbiotoop aanwezig, namelijk goed beschutte, moerasige plaatsen, zoals veenmosputjes in broekbossen, galigaanmoerassen, gagelmoerassen en verlande delen van vennen en petgaten. Mogelijk ook in vegetatierijke sloten. De gevlekte glanslibel is een soort van mesotrofe moerassen. Voortplantingswateren liggen veelal nabij uitgestrekte open riet- (Phragmites australis) en zeggen- (Carex sp.) ruitgen en staan doorgaans onder invloed van kwel.	Vlinderstichting: Gevlekte glanslibel

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Gevlekte witsnuitlibel*	Er is geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig, namelijk laagveenmoerassen, vegetatierijke vennen en duinplassen. De larven leven tussen waterplanten in de verlandingszone. Het uitsluipen vindt plaats tot enkele decimeters hoogte in de oevervegetatie. Daarom worden negatieve effecten op de gevlekte witsnuitlibel uitgesloten.	Vlinderstichting: Gevlekte witsnuitlibel
Groene glazenmaker*	Geen geschikt biotoop aanwezig: stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden; plassen, sloten en petgaten in laagveengebieden en sloten in veenweidegebieden. De eitjes overwinteren in krabbenscheerplanten. De larven leven tussen de bladen van krabbenscheerplanten, meestal in dichte krabbenscheervegetaties. Het uitsluipen gebeurt ook op krabbenscheerplanten.	Vlinderstichting: Groene glazenmaker
Kempense heidelibel	Er is geen geschikt (voortplantings)biotoop aanwezig, namelijk ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen. Gesloten rietvegetaties worden gemeden. Vaak is er sprake van een kunstmatig lage waterstand in de winter, bijvoorbeeld in visvijvers. In de periode van augustus tot april, wanneer de eieren zich ontwikkelen, moet het waterpeil laag blijven – droogvallen mag ook.	Vlinderstichting: Kempense heidelibel
Rivierrombout*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig. Een geschikt larvenbiotoop bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe riviertrajecten. Net uitgeslopen imago's drogen op in of nabij ruigtevegetaties in de directe nabijheid van de rivier. Ook oudere imago's zijn in de nabijheid van de rivier te vinden. Vanwege de grote afstand tot de rivier (> 1 kilometer) wordt aanwezigheid van de soort uitgesloten.	Vlinderstichting: Rivierrombout
Sierlijke witsnuitlibel	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk beschutte oeverzones van meren en stilstaande, heldere, ongestoorde wateren met een rijke (submerse)watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. Ook moet er voldoende dekking aanwezig zijn van hogere oevervegetatie (riet, lisdodde of bos). Het centrale deel van het water moet open zijn. De eitjes worden afgezet in het water en de larven sluipen uit in de oevervegetatie. Drijvende waterplanten als waterlelie en gele plomp zijn geen voorwaarde voor de soort, al zijn ze wel vaak te vinden op plaatsen waar de sierlijke witsnuitlibel voortkomt. De submerse vegetatie is belangrijker. Daarom kunnen negatieve effecten uitgesloten worden op sierlijke witsnuitlibel.	Vlinderstichting: Sierlijke witsnuitlibel
Mossen		
Tonghaarmuts*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk vochtige, jonge wilgenbossen of jonge aanplant van zomereik. De soort komt voor op de schors van deze bomen en vaak gaat het om een enkel polletje op een tak.	BLWG: informatieblad
Planten		
Bokkenorchis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals laag duinstruweel, duingrasland, kalkgrasland, hooiland, bosranden, dijken en bermen waar de soort groeit op zonnige tot half beschaduwde plaatsen op matig droge tot vochtige, voedselarme, kalkrijke, humushoudende grond (zand en mergel).	Floron: Bokkenorchis
Brede wolfsmelk*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals kalkrijke akkers, braakliggende grond, bermen (open plekken) en omgewerkte kleiige waterkanten met o.a. akkerdistel (100%, n=3), haagwinde en kruipende boterbloem. De soort kan voorkomen op matig voedselrijke gronden die droog tot vochtig zijn en waarvan de zuurgraad zwak zuur tot matig zuur is. De soort verdraagt geen sterke beschaduwning.	Floron: Brede wolfsmelk
Dreps*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieus, voornamelijk uit klasse 30 van de akkergemeenschappen (30Ba, 30Aa en 30Bb) met begeleidende soorten zoals grote windhalm, zwaluwtong, korenbloem en akkerviooltje. Groeiplaatsen zijn onder andere akkers (wintergraanakkers en speltakkers), spoorwegen (spoorwegterreinen), braakliggende grond, wegranden (open plekken, in bermen van grote verkeerswegen), ruigten, ruderaal plaatsen en stortterreinen.	Floron: Dreps
Drijvende waterweegbree*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk natte pioniermilieus, zoals vennen, vijvers, beken, pas gegraven of regelmatig geschoonde poelen en sloten, afwateringskanaaltjes, duinplassen en/of kanalen. Vegetaties uit het Oeverkruid-verbond (06Aa) ontbreken op de projectlocatie. Begeleidende soorten zijn o.a. drijvend fonteinkruid, knolrus en mannagras.	Floron; Drijvende waterweegbree Hennekes et al.
Glad biggenkruid*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieus (30Bb - Verbond van Vingergras en Naalbaar) met onder andere schapenzuring, gewone spurrie, zwaluwtong en gewoon varkensgras.	Floron: Glad biggenkruid Hennekes et al.
Grote leeuwenklauw*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieus of natte pioniermilieus, zoals bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), braakliggende grond, bij veevoerkulen, dijken, tuinen en langs spoorwegen. Begeleidende soorten zijn o.a. akkerviooltje, zwaluwtong, vogelmuur en gewoon varkensgras. Vegetaties uit het Windhalm-verbond (30Ba) of Naaldekerv-verbond (30Aa) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Grote leeuwenklauw Hennekes et al.
Groenknolorchis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zeeduinen (duinvaleien), afgravingen (kalk-, zand- en grindgroeven), moerassen (trilvenen, kalkmoerassen, veenmosrietland en aan de rand van rietland), heide (op veenmoskussens in heidemoeras), opgespoten grond (zand), plekken waar turf gestoken is en grasland (beekdal-blauwgrasland). Vegetaties uit het Knopbies-verbond (09Ba) ontbreken op de projectlocatie. Begeleidende soorten zijn o.a. watermunt, gewone waternavel, riet en kruipwilg.	Floron: Groenknolorchis Hennekes et al.

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Groot spiegelklokje	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieus of natte pioniermilieus, zoals zandige stroomruggen in rivierdalen, op open plekken van dijken en bermen, in graanakkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen. Begeleidende soorten zijn o.a. grote klaproos, akkerviooltje, akkerdistel en zwaluwtong. Vegetaties uit het Naaldekervel-verbond (30Aa) en Windhalm-verbond (30Ba) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Groot spiegelklokje Hennekes et al.
Kartuizer anjer	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk grasland (schraal grasland en kalkgrasland), bermen en rotsachtige plaatsen. Vegetaties uit het Verbond van Gewoon struisgras (14Bb) ontbreken op de projectlocatie. Ook zijn geen begeleidende soorten aanwezig, zoals kleine bevernel, grasklokje, struikhei en zandzegge.	Floron: Kartuizer anjer Hennekes et al.
Kleine wolfsmelk*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk droge storingsmilieus zoals kalkrijke, vaak kleiige omgewerkte grond (pioniersvegetatie) met onder andere zwaluwtong, akkerdistel, vogelmuur en gewoon varkensgras. Vegetaties uit het Naaldekervel-verbond (30Aa) en het Verbond van Duivenkervel en Kroontjeskruid (30Ab) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Kleine wolfsmelk Hennekes et al.
Knolspirea	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zonnige plaatsen op vrij droge, matig voedselarme tot matig voedselrijke, niet bemeste, neutrale, vaak kalkhoudende grond (leem, löss en mergel). Groeiplaatsen zijn onder andere grasland (kalkgrasland), bermen en bosranden.	Floron: Knolspirea
Kruipend moerasscherm*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk open plekken aan oevers van beken, zoete krekens en, ondiepe poelen langs sloten aan de rand van veengebieden, zeeduinen (langs drinkpoelen, in binnenduinweiland en duinvalleien), grasland (extensief begraasde weiland en oud grasland), ijsbanen en uiterwaarden (langs beken en kleine rivieren). Enkel op matig voedselrijke bodems, vooral in het zuiden en oosten van het land. Vegetaties uit het Dwergbiezen-verbond (28Aa) ontbreken op de projectlocatie. Begeleidende soorten zijn o.a. fioringras, zomprus, pinksterbloem en moeraswalstro.	Floron: Kruipend moerasscherm Hennekes et al.
Muurbloem*	Deze soort wordt uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt biotoop, namelijk droge storingsmilieus zoals muren of andere kunstmatige kalkrijke plaatsen met begeleidende soorten zoals muurvaren, muurleeuwenbek, gewoon muursterretje of plat beemdgras. Vegetaties uit het Verbond van Klein glaskruid (21Aa) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Muurbloem
Naaldenkervel	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals zonnige, droge tot matig vochtige, kalkrijke, stikstofarme tot matig-stikstofrijke, basische leem- en lössgrond en op zandige rivier- of zeeklei. Deze warmteminnende soort groeit in akkers en akkerranden (vooral met wintergraan), op omgewerkte, ruderaal plekken, in (verstoorde) bermen en op haventerreinen.	Floron: Naaldenkervel
Ruw parelzaad*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals zonnige, open plaatsen op braakliggende grond of op open plekken langs oeverwallen met begeleidende soorten zoals akkerdistel (trek kans > 85%; n=26), duist, grote klaproos en akkerwinde. Vegetaties uit het Naaldekervel-verbond (30Aa) en Windhalm-verbond (30Ba) ontbreken op de projectlocatie.	Floron: Ruw parelzaad Hennekes et al.
Schubvaren	Deze soort wordt uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt biotoop, namelijk droge storingsmilieus zoals rotsen (vooral op kalksteen), rotsspleten, oude muren of puinhellingen. Zeer recent is op de afsluitdam van het Oostvoornse Meer voor het eerst ook een terrestrische (in de aarde wortelende) groeiplaats van schubvaren gevonden. Vegetaties uit het Muurleeuwenbek-verbond (21Ab) ontbreken. Begeleidende soorten zijn o.a. muurvaren, gewoon muursterretje en steenbreekvaren.	Floron: Schubvaren Hennekes et al.
Stijve wolfsmelk	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zomen en ruigten of droge storingsmilieus, zoals akkers, boszomen, kapvlakten, slootkanten en dijken, heggen of bermen. Vegetaties uit het Verbond van Look-zonder-look (33Aa) en Naaldekervel-verbond (30Aa) ontbreken. Begeleidende soorten zijn o.a. ruw beemdgras, uitstaande melde, kropbaar en kruipende boterbloem (n=6).	Floron: Stijve wolfsmelk Hennekes et al.
Wolfskers*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk bossen (open plekken en langs bospaden, bosranden, kapvlakten, brandvlakten), stenige plaatsen, ruderaal plaatsen en braakliggende grond. Wolfskers groeit op meestal half beschaduwde plaatsen op vochtige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, vaak kalkrijke, humushoudende grond (mergel en stenige plaatsen). Kropbaar als begeleidende soort is niet aangetroffen op de planlocatie. De soort is niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.	Floron: Wolfskers Hennekes et al.
Reptielen		
Hazelworm*	In het plangebied bevindt zich geen geschikt biotoop voor de hazelworm, namelijk warme, beschutte, halfopen terreinen met vochthoudende bodem zoals bosranden, open plekken in bossen, ruige heidevelden, kalkgraslanden, vestingwerken, bermen van wegen en spoorwegen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Verblijfplaatsen bevinden zich in holen in de grond en onder dood hout.	Ravon: Hazelworm
Levendbarende hagedis*	In het plangebied bevindt zich geen geschikt biotoop voor de levendbarende hagedis, namelijk ruige en schrale graslanden, (vochtige) heide, veen, open plekken in bossen en rijk begroeide bossen. Heide en hoogveen vormen het voorkeurshabitat. Deze gebieden worden gebruikt als voortplantings- en zomerverblijfplaats. Levendbarende hagedissen overwinteren boven het grondwaterniveau onder andere in grote gras- en zeggepollen, oude zoogdierholten en onder boomstronken. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Dit is niet aanwezig.	Ravon: Levendbarende hagedis Bij12: Kennisdokument levendbarende hagedis..
Muurhagedis	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk oude muren, steile, stenige zuidhellingen en rotsranden. De eieren van de muurhagedis worden afgezet tussen stenen of in zand. De waarnemingen van de muurhagedis beperken zich in Nederland van nature uitsluitend tot Maastricht.	Ravon: Muurhagedis

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Zandhagedis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk zandige, droge en open terreinen. De aanwezigheid van voldoende zonnige plekken om op te kunnen warmen is een belangrijk vereiste voor het leefgebied van de zandhagedis. Dit is niet aanwezig.	Ravon: Zandhagedis Kennisdokument zandhagedis
Vissen		
Beekprik*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk relatief natuurlijke beken met een goede waterkwaliteit. De soort is beperkt tot de provincies Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. De soort paait in de periode februari-mei op grindrijke plaatsen met stromend water.	Ravon: Beekprik
Elrits*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk snelstromende rivieren en beken in Zuid-Limburg en in Gelderland op de oostflank van de Veluwe.	Ravon: Elrits
Grote modderkruiper*	Er is geen geschikt leefgebied aanwezig, namelijk ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. Ook zijn geen drooggevalen wateren aanwezig, waarin de soort enige tijd ingegraven in de modder kan overleven. Ook is geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig in de vorm van ondiepere warme delen van het water met waterplanten, overhangende takken of andere vormen van structuur. Ook is er geen opgroei-biotoop voor juveniele dieren, zoals ondiepe plantenrijke oeverzones.	Ravon: Grote modderkruiper BJ12: Kennisdokument grote modderkruiper
Vlinders		
Bruine eikenpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk kleine eikenboompjes die in de schaduw van hogere bomen groeien of jonge eikenopslag. Vaak worden de eitjes aan de zuidoostkant van de boompjes afgezet op een stam, tak of twijg met een gladde bast zonder korstmossen op een halve tot anderhalve meter hoogte. Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk: zandgronden met eiken in het binnenland en in de duinen. In het binnenland vliegt de soort bij bosranden, jonge eikenaanplant en open loofbossen. De soort vliegt bij gedrongen eikenstruweel, bij vrijstaande eikjes, in open eikenbossen en kapvlakten.	Vlinderstichting: Bruine eikenpage
Iepenpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk diverse soorten iep, zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars. Het eitje wordt meestal afgezet op de eindknoppen en op de overgang van nieuw naar eenjarig hout in de kruin van de boom, minder vaak op een bloemknop of een knopkels. Het eitje overwintert. Zodra de boom begint te bloeien komt het eitje uit. Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen.	Vlinderstichting: Iepenpage
Sleedoornpage*	Geen geschikte waardplanten aanwezig, namelijk sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (o.a. pruim). Geen geschikt biotoop aanwezig namelijk: struwelen met sleedoorn (waardplant) langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen en akkers, in parken én vrijstaande pruimen in tuinen. De gebruikte sleedoorns moeten geregeld verjongd worden door begrazing of door ze regelmatig te snoeien.	Vlinderstichting: Sleedoornpage
Vogels		
Buizerd, havik, wespandief en zwarte wouw*	Binnen het plangebied en de directe omgeving (50 meter) zijn geen horsten aangetroffen van buizerd, havik, wespandief of zwarte wouw. Buizerds broeden in bossen, bosjes en soms ook in solitaire bomen. Nesten welke voor meerdere jaren gebruikt zijn door buizerds zijn omvangrijk. Nieuwe nesten zijn aanzienlijk kleiner. Nesten van buizerds bevinden zich zowel tegen de hoofdstam als in de kruin van bomen. Nesten van havik zijn omvangrijk en bevinden zich overwegend in bossen groter dan tientallen hectares, soms ook in kleine bosjes in (half)open landschap. Het nest bevindt zich doorgaans halverwege tot een derde onder de kruin van de top van de boom, tegen de hoofdstam aan. Wespandieven broeden overwegend in grotere bossen (meer dan 100 hectare) met voorkeur voor gemengd bos of loofbos. Zwarte wouwen nestelen in halfopen landschappen, doorgaans in de buurt van visrijke wateren, vooral in moerasbos, maar ook in loofbos, veelal aan de rand.	Vogelbescherming: Boomvalk , Buizerd , Havik , Wespandief , Zwarte wouw Sovon: Boomvalk , Buizerd , Havik , Wespandief , Zwarte wouw Boomvalken.nl: Voortplanting
Gierzwaluw*	Binnen het plangebied is geschikte bebouwing aanwezig waar gierzwaluw in kan broeden. Deze worden door de werkzaamheden echter niet aangetast. De gierzwaluw nestelt in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen, in kerktorens en in nestkasten. De gebouwen moeten minstens 3 meter hoog zijn, omdat de gierzwaluw zich eerst naar beneden moet laten vallen voordat hij kan opstijgen. Ook moet de vrije uitvliegbreedte minstens één meter zijn.	Vogelbescherming: Gierzwaluw BJ12: Kennisdokument gierzwaluw
Grote gele kwikstaart	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals beken en rivieren omzoomd door loofbos. De soort nestelt graag vlakbij stromend water in een nis in muur of onder een brug of bij boomwortels in oevers. Ze maken ook gebruik van speciale nestkasten.	Vogelbescherming: Grote gele kwikstaart

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Kerkuil en steenuil*	<p>Nesten: er zijn geen geschikte nestplaatsen aanwezig voor de steenuil en kerkuil, zoals een nestkast of open schuur. Ook worden geen oude kassen gesloopt of knotbomen aangetast die door de steenuil gebruikt kunnen worden. Er zijn geen sporen, zoals veren of braakballen aangetroffen. Negatieve effecten kunnen daarom uitgesloten worden.</p> <p>Essentieel leefgebied: in het plangebied is geen geschikt leef- en jachtgebied van de steenuil of kerkuil aanwezig, zoals boerenerven, agrarisch (gras)land, akkers, houtwallen, kruidenrijke akkerranden, bosjes, wegbermen en heggen. Er vinden geen activiteiten plaats die het leefgebied van de steenuil of kerkuil aantasten. Bovendien zijn er gelijkwaardige alternatieven aanwezig in de omgeving. De activiteiten zullen niet leiden tot schadelijke handelingen op de betreffende functie.</p>	<p>Vogelbescherming: Kerkuil, Steenuil BIJ12: Kennisdocument kerkuil, Kennisdocument steenuil.</p>
Oeverzwaluw*	Geen geschikt nestbiotoop aanwezig, namelijk een kale zandige of lemige steilwand met insecten in de omgeving. Vestiging wordt niet verwacht vanwege de besloten ligging van het plangebied. / Vanwege het ontbreken van geschikt foerageergebied in de omgeving, zoals grotere open wateren. / , omdat er geen steilwanden zullen ontstaan tijdens de werkzaamheden.	Vogelbescherming: Oeverzwaluw
Ooievaar	Er is geen nestvoorziening voor de ooievaar aanwezig (ooievaarspaal). Ook zijn geen elektriciteits- of spoorwegpalen met een ooievaarsnest aanwezig.	Vogelbescherming: Ooievaar
Roek*	Er zijn geen roeken waargenomen. Ook zijn er geen nestbomen aangetroffen binnen het plangebied of in de omgeving hiervan. Nestbomen zijn vaak (vrij) grote bomen en liggen meestal in de buurt van geschikt foerageergebied. De nestbomen staan niet per definitie aan de grenzen van het foerageergebied. Geschikt foerageergebied bestaat uit vochtige gras- en bouwlanden.	Vogelbescherming: Roek BIJ12: Kennisdocument Roek
Slechtvalk*	Nestgelegenheid ontbreekt: hoge gebouwen zoals torens of hoogspanningsmasten zijn niet aanwezig.	Vogelbescherming: Slechtvalk
Sperwer*	Binnen het plangebied en de directe omgeving (50 meter) zijn geen horsten aangetroffen van sperwer. De sperwer broedt meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels in bosjes en op erven. De sperwer bouwt jaarlijks een nieuw nest, vaak in de directe omgeving van oudere nesten zodat clusters ontstaan. De onderlinge nestafstanden zijn soms klein (minder dan 200 meter).	Vogelbescherming: Sperwer Sovon: Sperwer
Categorie 5-broedvogels met zeer ongunstige staat van instandhouding*: boerenzwaluw, draaihals, eidereend, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, huiszwaluw, kleine vliegenvanger, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte mees	<ul style="list-style-type: none"> • Boerenzwaluw: een soort die vooral in het buitengebied te vinden is. Metselt een nest van klei en leem. Vaak op randen en richels in koeien-, varkens- of paardenstallen, zowel hoog als laag, maar ook wel onder bruggetjes, of aan sluisen of onder brede dakoverstekken. Dit biotoop is niet aanwezig. • Draaihals: in het plangebied ontbreken oude berken (op de Veluwe) met holtes waar de draaihals gebruik van maakt. • Eidereend: er zijn geen kustduinen aanwezig waar de eider kan broeden. • Gekraagde roodstaart: nestelt in grote hopen, nissen en nestkasten, meestal slechts op enkele meters boven de grond, en soms ook in de grond. Vooral te vinden op de hogere zandgronden en duinen die begraaasd worden. Open plekken, oude bomen, graslanden of heiden moeten elkaar afwisselen. Ook in kleinschalig boerenland met oude, lommerrijke erven. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. • Grauwe vliegenvanger: komt voor in open loofbossen en gemengde bossen, bosranden met struwelen, parkachtige gebieden en lommerrijke dorpen en boerenerven. Deze soort maakt nesten in scheuren of grote hopen in bomen, in klimop, maar ook tegen schuttingen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. • Huiszwaluw: vooral in open gebied, in de omgeving van allerlei typen gebouwen en bruggen, die voor de huiszwaluw als alternatief voor rotspartijen kunnen dienen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. • Kleine vliegenvanger: wordt zelden waargenomen in Nederland. Tot nu toe nog geen zekere broedgevallen bekend. Het broedgebied bestaat uit oude, open, hoogopgaande bossen met veel loofbomen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. De staat van instandhouding van deze soort is 'onbekend', er wordt hier uitgegaan van een worstcasescenario. • Ruigpootuil: er zijn geen oude, bestaande holten van vooral de zwarte specht (in grove den en beuk) waar de ruigpootuil gebruik van kan maken. De staat van instandhouding van deze soort is 'onbekend', er wordt hier uitgegaan van een worstcasescenario. • Spreeuw: er zijn geen geschikte holtebomen, geschikte nestkasten of geschikte gebouwen aanwezig waarin de spreeuw tot broeden kan komen. • Tapuit: er zijn geen schrale heide- of stuifzandgebieden of duinen aanwezig met konijnenholten waar de tapuit tot broeden kan komen. • Torenvalk: komt voor in open en halfopen landschappen met veel woelmuizen. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied. Broedt in nestkasten, solitaire bomen en aan de rand van bos en bosjes. Zelden ook op de grond. Boerenland met veel (kort) grasland, heide, hoogvenen, open duin en duinvalleien, akkers, soms ook in de stad. • Zwarte mees: in Nederland komen zwarte mezen vooral voor op de zandgronden. Naaldbossen vormen de belangrijkste leefgebieden, vooral bossen met veel sparren. Nestelt in allerlei hopen, van natuurlijke boomholtes tot nestkasten en muizengangen in de grond. Dit is niet aanwezig in het plangebied. 	<p>Vogelbescherming: boerenzwaluw, draaihals, eidereend, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, huiszwaluw, kleine vliegenvanger, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte mees</p> <p>Sovon: ruigpootuil</p>
Weekdieren		
Platte schijfhoren*	Er is geen (helder) voedselrijk, stilstaand (of slechts zwakstromend) water aanwezig met begroeiing van waterplanten, zoals bijvoorbeeld gele plomp en witte waterlelie. De soort wordt vaak in draadalg-vegetaties aangetroffen. Ook in andere vegetaties, zoals in wateren met krabbenscheer. Daarnaast soms op de wortels van o.a. lisodde en vergelijkbare oevergebonden planten. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Ook dient er geen sterke beschaduwing te zijn. In de oevers dient er voldoende moerasvegetatie aanwezig te zijn.	IVL & RHB: Platte schijfhoren

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Vleermuizen		
Laatvlieger*	<p>Omdat er geen activiteiten aan gebouwen verricht worden, kunnen schadelijke handelingen op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden.</p> <p>Kraamverblijfplaatsen: kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen.</p> <p>Winterverblijfplaatsen: in de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten.</p> <p>Essentiële vliegroute: een effect op een essentiële vliegroute wordt uitgesloten omdat er geen lijnvormige houtige elementen gekapt worden en geen watergangen gedempt of geblokkeerd worden.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de laatvlieger vliegt meestal op enige afstand van de vegetatie boven (vochtige) graslanden en weilanden, langs kanalen en vaarten, in tuinen en in parken met vijvers. Bij windstil weer wordt het open gebied belangrijker. In dorpen en aan de rand van steden kan men in de schemering laatvliegers rond lantaarnpalen, in tuinen en in parken zien jagen. Effecten op essentieel foerageergebied worden niet verwacht.</p>	Vleermuis.net: laatvlieger
Meervleermuis* (gebouwbewonend)	<p>Omdat er geen werkzaamheden aan gebouwen verricht worden, kunnen schadelijke handelingen op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden. / De aanwezigheid van meervleermuis kan uitgesloten worden, omdat er geen geschikte foerageergebieden en vliegroutestructuren aanwezig zijn rond het plangebied.</p> <p>Kraamverblijfplaats: kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen.</p> <p>Paarverblijfplaats: vleermuiskasten, woonhuizen, schoolgebouwen met een plat dak zijn bekend als paarverblijven. Ook worden de winterverblijfplaatsen als paarverblijfplaats gebruikt.</p> <p>Winterverblijfplaats: voor zover bekend overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen.</p> <p>Essentiële vliegroute: grote afstanden naar het uiteindelijke jachtgebied worden vooral via kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomenrijen, houtwallen en dijken. Er worden geen lijnvormige houtige elementen gekapt, watergangen gedempt of geblokkeerd. Effecten op een essentiële vliegroute worden daarom niet verwacht.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de meervleermuis jaagt in een snelle rechtlijnige vlucht in lange trajecten vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Er wordt geen groot oppervlak moeras verwijderd of een groot oppervlak aan water gedempt. Effecten op essentieel foerageergebied worden daarom niet verwacht.</p>	<p>Vleermuis.net: Meervleermuis</p> <p>Zoogdiervereniging: De meervleermuis in Nederland</p>
Tweekleurige vleermuis* (gebouwbewonend in Nederland)	<p>Algemeen: de verspreiding van de tweekleurige vleermuis in Nederland is onvoldoende bekend. Waarnemingen zijn met name bekend van mannetjes uit de herfst en vroege winter uit grotere steden in het westen van het land. Sinds 2003 wordt de soort vaker foeragerend waargenomen, vooral in het waterrijke westelijke en noordelijke laagland van Nederland. De aantallen en toenemende frequentie van de waarnemingen duiden op de aanwezigheid van nog onbekende (kraam)verblijfplaatsen. De waarnemingen lijken erg aan fluctuatie of influx onderhevig. Omdat er geen activiteiten worden verricht aan hoge gebouwen (zoals flats vanaf tien verdiepingen) of woonhuizen in de omgeving van bekende waarnemingen van tweekleurige vleermuis, kunnen schadelijke handelingen op verblijfplaatsen van deze soort uitgesloten worden.</p> <p>Kraam- en zomerverblijfplaats: in het buitenland wordt de soort vooral gevonden in gebouwen, onder daklijsten en op zolders, in vleermuiskasten, maar ook in bomen en rotsspleten. In Vlaanderen zijn ze uitsluitend gevonden in of bij - meestal hoge - gebouwen in de kustregio. In Nederland zijn twee kraamkolonies bekend in woonhuizen, namelijk in Maarssen en ten zuiden van Groningen.</p> <p>Paarverblijfplaats: in het buitenland zijn baltsende mannetjes bekend bij de zuidzijde van grote hoge gebouwen in grote steden en bij rotswanden. De soort is opvallend kouderesistent. Ook bij temperaturen onder het vriespunt gaat het baltsen door. In Nederland wordt het baltsen verwacht in grote steden in het westen van het land (Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland).</p> <p>Winterverblijfplaats: er is maar zeer weinig bekend over waar tweekleurige vleermuizen de winter doorbrengen. Sporadisch worden ze gevonden in rotsspleten, nauwe ruimtes in gebouwen, grotten en kelders. Mogelijk overwintert de soort ook in holle bomen.</p> <p>Essentiële vliegroute: er is bij de tweekleurige vleermuis niet zozeer sprake van vliegroutes als wel van zones waarvoorheen op grotere hoogte de uitwisseling tussen verblijfplaatsen en foerageergebied plaatsvindt. Daarbij worden hoge objecten in het landschap (bruggen, hoge gebouwen) wel als oriëntatiepunt gebruikt. Omdat tweekleurige vleermuizen zich op grotere hoogte verplaatsen, kunnen effecten op een essentiële vliegroute uitgesloten worden.</p> <p>Essentieel foerageergebied: de tweekleurige vleermuis is in Nederland een soort van het open waterrijke laagland. De soort jaagt op grote hoogte (> 50 meter) boven meren, rivieren en moeras. Het jachtgedrag van de tweekleurige vleermuis lijkt op dat van de laatvlieger en de rosse vleermuis. Gezien de onafhankelijkheid van landschappelijke structuren wordt geen effect verwacht.</p> <p>Migratie: over mogelijke migratieroutes van tweekleurige vleermuizen in Europa is weinig bekend, maar waarschijnlijk volgen de dieren vooral de kust of grote rivieren.</p>	<p>Vleermuis.net: tweekleurige vleermuis</p> <p>Waarneming.nl: tweekleurige vleermuis</p> <p>Zoogdiervereniging: tweekleurige vleermuis</p>

Uitgesloten soort	Onderbouwing voor uitsluiting	Bron (hyperlink)
Zoogdieren		
Bever*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor de bever, zoals moerasgebied, rivieren of meren omzoomd door broekbossen. Ook zijn geen sporen, zoals recente afdrucken gevonden en is er geen beverburcht aanwezig.	Zoogdierversamenstelling: Bever Bijl12: Kennisdokument Bever
Noordse woelmuis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, zoals rietland, moeras, extensief gebruikt weiland, periodiek overstroomde terreinen of natte grazige vegetaties. In gebieden zonder andere woelmuizen komt de soort ook voor in drogere biotoopen, zoals wegbermen en zelfs in droog naaldbos.	Zoogdierversamenstelling: Noordse woelmuis Bijl12: Kennisdokument Noordse woelmuis
Otter*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Er zijn geen overstromingsvrije oeverholtes die kunnen dienen als nestplaats. Ook zijn geen dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages of kunstmatige holten aanwezig die kunnen dienen als dagrustplaats. Er zijn geen eetplekken, loopsporen, wissels, krabheuiltjes, ottergeil of spraints aangetroffen.	Zoogdierversamenstelling: Otter
Waterspitsmuis*	Er is geen geschikt biotoop aanwezig, namelijk schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Een vegetatie die enkel uit riet bestaat is niet interessant als habitat voor waterspitsmuizen. Er dient variatie in structuur van de vegetatie aanwezig te zijn, wat in te geringe mate voorkomt in rietlanden. Voor muizen geldt namelijk dat hoe meer variatie in vegetatiestructuur aanwezig is, hoe optimaler de habitat is. De soort komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Ook wordt de soort veelvuldig aangetroffen langs de binnenduinrand, natuurlijke duinmeren en kunstmatige infiltratiegebieden. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten.	Zoogdierversamenstelling: Waterspitsmuis
Wolf	Wolven leven in heel verschillende leefgebieden, van toendra en steppen tot aan bos- en cultuurlandschap. Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. Dit biotoop is niet aanwezig. De wolf heeft een grote behoefte aan drinkwater (omdat hij dagelijks lange afstanden loopt) en komt dus weinig voor in droge landschappen.	Zoogdierversamenstelling: Wolf

*Deze soort wordt altijd behandeld en volgt niet noodzakelijkerwijs uit het literatuur- of veldonderzoek.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: Oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Geschikt leefgebied voor de heikikker en rugstreeppad. Samen met de oevers ook geschikt voor vogels zonder jaarrond beschermd nest.

Figuur: Oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Geschikt voortplantingswater voor de heikikker. Samen met de oevers ook geschikt voor vogels zonder jaarrond beschermd nest.

Figuur: Oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Geschikt leefgebied voor de Alpenwatersalamander, heikikker en rugstreeppad. Samen met de oevers ook geschikt voor vogels zonder jaarrond beschermd nest.

Figuur: Oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Geschikt leefgebied voor de Alpenwatersalamander en de heikikker. Samen met de oevers ook geschikt voor vogels zonder jaarrond beschermd nest.

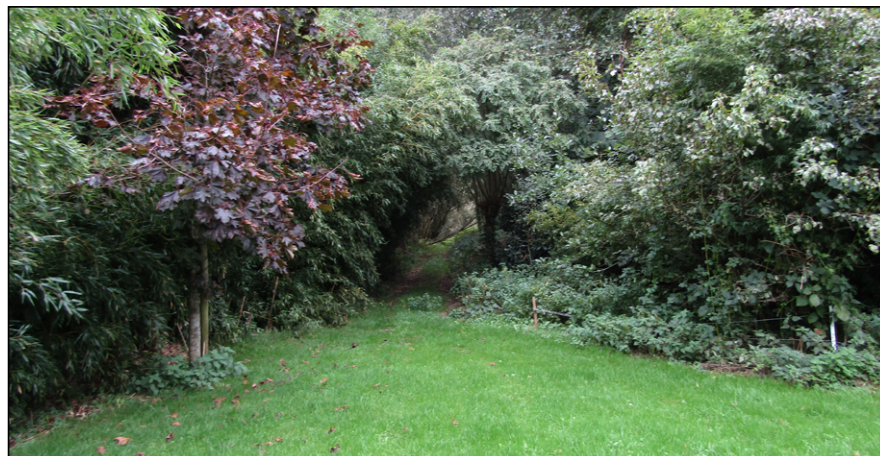
BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: Groeiplaats teunisbloem spec., waardplant van de teunisbloempijlstaart.

Figuur: Groeiplaats teunisbloem spec., waardplant van de teunisbloempijlstaart.

Figuur: Bosschages geschikt voor grondgebonden zoogdieren. Ook geschikt voor vogels zonder jaarrend beschermd nest.

Figuur: Bosschages geschikt voor grondgebonden zoogdieren. Ook geschikt voor vogels zonder jaarrend beschermd nest.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: muur met muurvegetatie. Huis niet geschikt voor beschermde soorten.

Figuur: muur met muurvegetatie. Huis niet geschikt voor beschermde soorten.

Figuur: overblijfselen van de rode Amerikaanse rivierkreeft. Een invasieve exoot.

Figuur: groeiplaats van de reuzenberenklauw. Een invasieve exoot.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: woonhuis geschikt voor de huismus inclusief functioneel leefgebied.

Figuur: woonhuis geschikt voor de huismus inclusief functioneel leefgebied.

Figuur: groenblijvende bomen. Mogelijke roestplaats van de ransuil. Ook geschikt voor vogels zonder jaar rond beschermd nest.

Figuur: takkenril geschikt voor grondgebonden zoogdieren zoals marterachtigen.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: takkenril geschikt voor grondgebonden zoals marterachtigen.

Figuur: composthoop geschikt als voortplantingsverblijfplaats van de ringslang.

Figuur: struweel geschikt voor grondgebonden zoogdieren. Ook geschikt voor vogels zonder jaar rond beschermd nest.

Figuur: struweel geschikt voor grondgebonden zoogdieren. Ook geschikt voor vogels zonder jaar rond beschermd nest.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: boomholte geschikt voor vleermuizen.

Figuur: boomholte geschikt voor vleermuizen.

Figuur: boomholte geschikt voor vleermuizen.

Figuur: loszittend schors geschikt voor vleermuizen.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

BIJLAGE 5 - RELEVANTE FOTO'S

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

Figuur: vermoedelijk jaarrond beschermd nest.

Figuur: klimop in bomen geschikt voor vleermuizen. Ook geschikt voor vogels zonder jaarrond beschermd nest.

Figuur: mogelijk nest van een eekhoorn.

Over ons

Habitus is een vooruitstrevend advies- en onderzoeksbureau voor biodiversiteit en beschermde soorten. Wij zijn als organisatie **betrokken** bij de klant. Wij zorgen door **constante ontwikkeling** van onze diensten voor verhoging van de tevredenheid over onze dienstverlening. Wij zijn experts met **passie** voor ons vak en zorgen voor een soepel traject door kwaliteitsdiensten te bieden. Wij helpen onze klanten met praktijkgericht advies over biodiversiteit en beschermde soorten. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en collega's op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Onze missie en kernwaarden

Het is onze missie om **de biodiversiteit te beschermen en te verhogen**. Met het team van collega's werken we dagelijks in vele projecten met passie aan onze missie. Met wetgeving gerelateerde adviezen dragen we bij aan de bescherming van soorten. Met biodiversiteitsadviezen dragen we gericht en direct bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Onze kernwaarden zijn:

- betrokken bij onze klanten
- constante ontwikkeling van onze dienstverlening
- passie voor natuur.

Klanttevredenheid en kwaliteit

Wij staan voor de kwaliteit die we leveren. Onder kwaliteit verstaan wij de mate waarin aan de klantverwachting wordt voldaan of wordt overtroffen. De klant is dus degene die bepaalt of wij kwaliteit leveren. Onze dienstverlening wordt door klanten gemiddeld met hoger dan een acht beoordeeld. Dit geeft aan dat we een passende invulling geven aan de klantverwachting. Wij vinden dat we in eerste instantie zelf aan de lat staan voor de te leveren kwaliteit. Om die reden hebben wij dan ook onze eigen kwaliteitseisen geformuleerd. In samenspraak met onze opdrachtgevers bepalen we de gewenste kwaliteit van een dienst.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Wist je bijvoorbeeld dat elke soort unieke vleugelkenmerken heeft?

De paarse kleuren zijn een combinatie van blauw (dat staat voor stabiliteit) en de energie van rood. Paars staat ook voor **passie** en wordt verder geassocieerd met kracht, waardigheid (royalty), creativiteit en ambitie.

